

Закључак Владе, 05 Број: 101-4053/2020 од 21.маја 2020. године

**ИЗВЕШТАЈ
О СПРОВОЂЕЊУ НАЦИОНАЛНОГ АКЦИОНОГ ПЛАНА ЗАПОШЉАВАЊА
ЗА 2019. ГОДИНУ**

УВОД

Националним акционим планом запошљавања за 2019. годину („Службени гласник РС”, број 105/18, у даљем тексту: НАПЗ), утврђени су приоритети политике запошљавања у 2019. години и то:

1. Побољшање услова на тржишту рада и унапређење институција тржишта рада:

- 1.1. Унапредити законодавни оквир у области рада и запошљавања;
- 1.2. Унапредити капацитете Националне службе за запошљавање (НСЗ) за ефикасније пружање услуга посредовања у запошљавању, укључујући и систем каријерног вођења и саветовања;
- 1.3. Унапредити капацитете агенција за запошљавање и развити различите облике сарадње агенција и НСЗ;
- 1.4. Унапредити капацитете НСЗ за реализацију програма обука за тржиште рада;
- 1.5. Унапредити капацитете НСЗ за пружање услуга за особе са инвалидитетом (ОСИ);
- 1.6. Јачати капацитете предузећа за професионалну рехабилитацију и запошљавање ОСИ;
- 1.7. Јачати капацитете локалних савета за запошљавање (ЛСЗ) и подстицати дијалог и сарадњу на националном и локалном нивоу;
- 1.8. Унапредити методе евалуација мера активне политике запошљавања (МАПЗ);
- 1.9. Спровођење анкете за праћење потреба и прогнозирања кретања на тржишту рада и унапређење процедура за планирање на националном и локалном нивоу.

2. Подстицање запошљавања и укључивања теже запошљивих лица на тржиште рада и подршка регионалној и локалној политици запошљавања:

- 2.1. Побољшати ефикасност МАПЗ;
- 2.2. Подстицати запошљавање ОСИ;
- 2.3. Подстицати развој регионалне и локалне политике запошљавања.

3. Унапређење квалитета радне снаге и улагање у људски капитал:

- 3.1. Унапређење каријерног вођења и саветовања;
- 3.2. Даље развијати националну стандардну класификацију занимања (НСКЗ);
- 3.3. Даље развијати национални оквир квалификација Србије (НОКС);
- 3.4. Промовисати концепт целоживотног учења;
- 3.5. Наставак реформе стручног образовања.

Извештај који следи подноси Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања (МРЗБСП) као ресорно министарство, али су у његовој припреми и реализацији појединих активности учествовала и друга министарства, институције и партнери, у складу са својом надлежношћу.

Активности реализоване у 2019. години представљају наставак процеса започетих у претходном периоду и усмерене су ка достизању општег циља политике запошљавања утврђеног Националном стратегијом запошљавања за период 2011–2020. године („Службени гласник РС”, број 37/11), односно успостављању *ефикасног, стабилног и одрживог тренда раста запослености у Републици Србији до краја 2020. године, уз потпуно усаглашавање политике запошљавања и институција тржишта рада са правним тековинама ЕУ.*

I МАКРОЕКОНОМСКИ ОКВИР

Макроекономски трендови

Према процени Републичког завода за статистику¹, укупна економска активност у Републици Србији у 2019. години, мерена реалним кретањем бруто домаћег производа (БДП), остварила је раст од 4,0% у односу на 2018. годину. Процењено је да су бруто инвестиције у основна средства у 2019. години, у поређењу са претходном годином, оствариле реални раст од 14,2%. Индустриска производња остварила је раст физичког обима од 0,3% у односу на 2018. годину, док је пољопривредна производња остварила пад физичког обима од 0,1%.

Процењено је да је вредност изведених радова у грађевинарству у 2019. години имала реални раст од 28,5% у односу на 2018. годину. Промет у трговини на мало забележио је реални раст од 9,2%, док је промет у трговини на велико забележио номинални раст од 5,1%. У сектору *Услуге смештаја и исхране*, у 2019. години, процењен је реални раст од 9,1%, док је број ноћења туриста повећан за 7,6% у односу на 2018. годину. Сектор *Саобраћај и складиштење* имао је процењени раст физичког обима од 6,4%, а област телекомуникација од 5,7%.

Процењена спољнотрговинска робна размена, у еврима, у 2019. години, у односу на 2018. годину, показује раст извоза за 8,0% и раст увоза за 7,8%.

Процењено је да су зараде без пореза и доприноса у 2019. години, у односу на 2018. годину, номинално веће за 10,3%, а реално за 8,5%.

Процењена годишња стопа инфлације износила је 1,9%.

Према подацима Министарства привреде, у 2019. години потписано је 40 уговора о додели средстава подстицаја. Укупна вредност планираних инвестиција је 783.774.004,99 евра, а одобрена су средства подстицаја у износу од 127.395.189,54 евра. Реализацијом ових пројеката отвориће се најмање 12.411 нових радних места.

II СТАЊЕ И КРЕТАЊА НА ТРЖИШТУ РАДА

Ситуација на тржишту рада Републике Србије сагледана је кроз податке Анкете о радној снази.

Табела 1. Кретање основних индикатора тржишта рада, становништво старости 15+

Старосна категорија 15+ (у %)	IV квартал 2018.	2018. просек	I квартал 2019.	II квартал 2019.	III квартал 2019.	IV квартал 2019.	2019. просек
Стопа активности	54,4	54,5	53,9	54,8	54,8	55,0	54,6
Стопа запослености	47,4	47,6	47,4	49,2	49,6	49,7	49,0
Стопа незапослености	12,9	12,7	12,1	10,3	9,5	9,7	10,4
Стопа неактивности	45,6	45,5	46,1	45,2	45,2	45,0	45,4

Извор: АРС, РЗС

Стопа активности становништва старости 15 и више година у IV кварталу 2019. године износила је 55,0% и у односу на исти квартал 2018. године (54,4%), повећана је за 0,6 процентна поена (п.п.).

Стопа запослености становништва старости 15 и више година у IV кварталу 2019. године износила је 49,7% и у поређењу са истим кварталом 2018. године (47,4%), повећана је за 2,3 п.п.

Стопа незапослености становништва старости 15 и више година у IV кварталу 2019. године износила је 9,7% и у односу на исти квартал 2018. године (12,9%), смањена је за 3,2 п.п.

¹ <https://www.stat.gov.rs/vesti/20191229-ekonomska-kretanja-2019/>

Табела 2. Структура становништва старости 15+

Старосна категорија 15+ (у хиљадама)	IV квартал 2018.	2018. просек	I квартал 2019.	II квартал 2019.	III квартал 2019.	IV квартал 2019.	2019. просек
Укупно	5.942,8	5.955,1	5.934,9	5.927,6	5.920,3	5.912,9	5.923,9
Активно становништво	3.233,9	3.245,1	3.197,7	3.250,5	3.247,1	3.252,3	3.236,9
Запослена лица	2.817,4	2.833,0	2.810,5	2.916,5	2.938,7	2.938,2	2.901,0
Незапослена лица	416,6	412,2	387,1	334,0	308,4	314,1	335,9
Неактивно становништво	2.708,9	2.710,1	2.737,3	2.677,1	2.673,2	2.660,6	2.687,1

Извор: АРС, РЗС

Број запослених у IV кварталу 2019. године износио је око 2.938.200 лица и у односу на исти период претходне године, повећан је за око 120.800 лица.

Број незапослених у IV кварталу 2019. године износио је око 314.100 лица и у односу на исти период претходне године смањен је за око 102.500 лица.

Табела 3. Кретање основних индикатора тржишта рада, становништво 15-64

Старосна категорија 15-64 (у %)	IV квартал 2018.	2018. просек	I квартал 2019.	II квартал 2019.	III квартал 2019.	IV квартал 2019.	2019. просек
Стопа активности	68,1	67,9	67,2	68,2	68,4	68,7	68,1
Стопа запослености	58,9	58,8	58,7	60,9	61,5	61,7	60,7
Стопа незапослености	13,4	13,3	12,7	10,8	10,0	10,2	10,9
Стопа неактивности	31,9	32,2	32,8	31,8	31,6	31,3	31,9

Извор: АРС, РЗС

Стопа запослености становништва старости од 15 до 64 године је у IV кварталу 2019. године износила 61,7% и повећана је у односу на IV квартал 2018. године за 2,8 п.п.

Стопа незапослености становништва старости од 15 до 64 године у IV кварталу 2019. године износила је 10,2% и у односу на IV квартал 2018. године, када је износила 13,4%, смањена је за 3,2 п.п.

Регионални аспект индикатора тржишта рада

У IV кварталу 2019. године, у Београдском региону и Региону Шумадије и Западне Србије, стопе активности су на приближном нивоу (56,6% и 56,2% респективно). У Региону Војводине стопа активности је износила 53,6%, док је најнижа стопа активности забележена у Региону Јужне и Источне Србије (53,2%).

У Београдском региону забележена је највиша вредност стопе запослености (52,3%), а непосредно га прате Регион Шумадије и Западне Србије и Регион Војводине (50,2% и 49,3% респективно), док је Регион Јужне и Источне Србије имао најмању вредност (46,6%).

Стопа незапослености бележила је најмању вредност у Београдском региону (7,6%), а затим следе Регион Војводине (7,9%) и Регион Шумадије и Западне Србије (10,8%). Регион Јужне и Источне Србије и даље бележи најнеповољнију ситуацију на тржишту рада, односно највишу стопу незапослености од 12,8%.

Карактеристике запослености

Запосленост по секторима

Посматрано према секторима делатности, у IV кварталу 2019. године, у укупној запослености најзаступљеније су услужне делатности са учешћем од 57,4% и индустрија са 22,4%, а затим следе пољопривреда, шумарство и рибарство са 15,3% и грађевина са 4,9%.

Највећи раст запослености забележен је у сектору *Прерађивачка индустрија*, где је у IV кварталу 2019. године радило 34.500 лица више него пре годину дана, и у сектору *Грађевинарство*, где је забележен раст запослености од 14.800 лица.

Табела 4. Запосленост по секторима, становништво 15+

Старосна категорија 15+ (у %)	IV квартал 2018.	2018. просек	I квартал 2019.	II квартал 2019.	III квартал 2019.	IV квартал 2019.	2019. просек
Пољопривреда, шумарство и рибарство	15,7	15,9	15,0	15,6	16,6	15,3	15,6
Индустрија	22,2	22,5	23,1	22,7	22,4	22,4	22,7
Грађевина	4,6	4,4	4,5	5,0	4,8	4,9	4,8
Услуге	57,5	57,2	57,4	56,8	56,2	57,4	57,0

Извор: APC, PЗC

Структура запослених – формално и неформално запослени

Број формално запослених у IV кварталу 2019. године износио је око 2.419.700 лица, док је број неформално запослених износио око 518.600 лица.

Табела 5. Структура формално и неформално запослених, становништво старости 15+

Старосна категорија 15+ (у хиљадама)	IV квартал 2018.	2018. просек	I квартал 2019.	II квартал 2019.	III квартал 2019.	IV квартал 2019.	2019. просек
Запослена лица	2.817,4	2.833,0	2.810,5	2.916,5	2.938,7	2.938,2	2.901,0
ван пољопривреде	2.273,8	2.268,0	2.282,4	2.333,7	2.330,0	2.371,9	2.329,5
у пољопривреди	543,6	564,9	528,1	582,8	608,7	566,4	571,5
Формално запослени	2.308,2	2.279,1	2.328,5	2.352,3	2.386,6	2.419,7	2.371,8
ван пољопривреде	2.077,2	2.056,1	2.100,5	2.145,3	2.132,9	2.174,6	2.138,3
у пољопривреди	231,0	223,0	228,0	207,0	253,7	245,1	233,5
Неформално запослени	509,2	553,9	482,0	564,2	552,1	518,6	529,2
ван пољопривреде	196,6	211,9	181,9	188,4	197,1	197,3	191,2
у пољопривреди	312,6	341,9	300,1	375,8	355,0	321,3	338,1

Извор: APC, PЗC

У оквиру укупне запослености, у IV кварталу 2019. године у односу на исти период претходне године, дошло је до повећања неформалне запослености (за 9.400 лица од чега у пољопривреди 8.700 лица). Истовремено је дошло и до значајног повећања формалне запослености (за 111.500 лица од чега 97.400 лица ван пољопривреде).

У поређењу са четвртим кварталом 2018. године, стопа неформалне запослености смањена је за 0,5 п.п. и износи 17,6%.

Стопа неформалне запослености ван пољопривреде износи 8,3% и у односу на IV квартал 2018. године, мања је за 0,3 п.п.

Стопа неформалне запослености у делатности пољопривреде износи 56,7%.

Табела 6. Стопа неформалне запослености, становништво старости 15+

Старосна категорија 15+ (у %)	IV квартал 2018.	2018. просек	I квартал 2019.	II квартал 2019.	III квартал 2019.	IV квартал 2019.	2019. просек
Стопа неформалне запослености	18,1	19,5	17,1	19,3	18,8	17,6	18,2
Стопа неформалне запослености ван пољопривреде	8,6	9,3	8,0	8,1	8,5	8,3	8,2

Извор: APC, PЗC

Структура незапослених

Посматрано према годинама старости, у IV кварталу 2019. године, око 154.500 лица припада двама најмлађим старосним групама (15-24 и 25-34).

Табела 7. Старосна структура незапослених лица

Старосна категорија 15+ (у хиљадама)	IV квартал 2018.	2018. просек	I квартал 2019.	II квартал 2019.	III квартал 2019.	IV квартал 2019.	2019. просек
15-24	70,3	64,8	60,5	50,7	56,7	65,4	58,3
25-34	128,3	129,8	118,5	98,9	95,3	89,1	100,5
35-44	99,5	99,6	94,9	86,9	83,8	80,0	86,4
45-54	72,4	71,1	69,0	60,6	44,5	44,4	54,6
55-64	44,9	45,7	42,8	35,3	27,7	34,1	35,0
Укупно 15-64	415,4	411,0	385,7	332,4	308,0	312,9	334,8
Укупно 15+	416,6	412,2	387,1	334,0	308,4	314,1	336,5

Извор: APC, PЗC

У IV кварталу 2019. године око 60% незапослених лица старијих од 15 година је у статусу дугорочно незапослених, односно посао тражи дуже од 12 месеци.

**Табела 8. Незапослена лица према дужини тражења посла,
становништво старости 15+**

Старосна категорија 15+ (у хиљадама)	IV квартал 2018.	2018. просек	I квартал 2019.	II квартал 2019.	III квартал 2019.	IV квартал 2019.	2019. просек
Укупно	416,6	412,2	387,1	334,0	308,4	314,1	335,9
Посао траже краће од 12 месеци	182,1	167,2	159,8	134,6	139,1	126,9	140,1
Посао траже дуже од 12 месеци	234,5	244,9	227,3	199,4	169,3	187,2	195,8

Извор: APC, PЗC

Стопа дугорочне незапослености смањена је у IV кварталу 2019. године у односу на IV квартал 2018. године (за 1,5 п. п.) и износи 5,8%.

Табела 9. Стопа дугорочне незапослености

Старосна категорија 15+ (у %)	IV квартал 2018.	2018. просек	I квартал 2019.	II квартал 2019.	III квартал 2019.	IV квартал 2019.	2019. просек
Стопа дугорочне незапослености	7,3	7,6	7,1	6,1	5,2	5,8	6,1

Извор: APC, PЗC

Положај жена на тржишту рада

Стопа незапослености жена је у IV кварталу 2019. године, у односу на исти период претходне године, смањена за 3,9 п.п, док је стопа запослености жена у наведеном периоду повећана за 2,1 п.п.

Табела 10. Индикатори тржишта рада, по полу

Старосна категорија 15+ (у %)	IV квартал 2018.	2018. просек	I квартал 2019.	II квартал 2019.	III квартал 2019.	IV квартал 2019.	2019. просек
Мушкарци							
Стопа активности	62,4	62,9	61,4	62,9	63,3	63,3	62,7
Стопа запослености	55,0	55,4	54,0	56,8	57,9	57,5	56,6
Стопа незапослености	11,9	11,9	12,1	9,7	8,5	9,1	9,8
Жене							
Стопа активности	47,0	46,7	46,8	47,3	47,0	47,3	47,1
Стопа запослености	40,3	40,3	41,2	42,1	41,9	42,4	41,9
Стопа незапослености	14,2	13,7	12,1	11,0	10,8	10,3	11,1

Извор: APC, PЗС

У IV кварталу 2019. године стопа активности жена износила је 47,3%, а мушкараца 63,3%, што представља разлику од 16,0 п.п.

Стопа запослености жена од 42,4% је и даље значајно нижа од стопе запослености мушкараца (57,5%), односно разлика износи 15,1 п.п., док је разлика у стопама незапослености жена и мушкараца 1,2 п.п. (10,3% у односу на 9,1%).

Положај младих (старосна категорија 15-24) на тржишту рада

У IV кварталу 2019. године, у односу на исти период претходне године дошло је до смањења укупног броја младих узраста 15–24 године, за 10.800 лица.

Стопа активности младих у IV кварталу 2019. године износила је 31,5% и у односу на IV квартал 2018. године, повећана је за 1,1 п.п.

Стопа запослености младих износила је 22,4% и у односу на исти квартал претходне године, повећана је за 1,7 п.п.

Стопа незапослености младих износила је 29,1% и у односу на IV квартал 2018. године, смањена је за 2,9 п.п.

Табела 11. Основни индикатори тржишта рада за младе

Старосна категорија 15-24	IV квартал 2018.	2018. просек	I квартал 2019.	II квартал 2019.	III квартал 2019.	IV квартал 2019.	2019. просек
Број младих 15-24 (у хиљадама)	722,8	727,1	720,0	717,3	714,7	712,0	716,0
Учешће младих у популацији 15+ (у %)	12,2	12,2	12,1	12,1	12,1	12,0	12,1
Стопа активности (у %)	30,4	30,0	27,4	29,0	30,6	31,5	29,6
Стопа запослености (у %)	20,7	21,1	19,0	22,0	22,6	22,4	21,5
Стопа незапослености (у %)	32,0	29,7	30,7	24,4	26,0	29,1	27,5
Стопа неактивности (у %)	69,6	70,0	72,6	71,0	69,4	68,5	70,4

Извор: APC, PЗС

NEET стопа, која представља удео младих (15–24) који нити раде нити су у процесу образовања или обуке, у укупној популацији младих, износила је 15,9% и смањена је у односу на IV квартал 2018. године за 1,8 п.п.

Код популације старости од 15 до 29 година, NEET стопа, у IV кварталу 2019. године, износила је 19,3%.

Табела 12. NEET стопа за младе 15-24 и 15-29

NEET стопа (у %)	IV квартал 2018.	2018. просек	I квартал 2019.	II квартал 2019.	III квартал 2019.	IV квартал 2019.	2019. просек
NEET стопа за младе 15-24	17,7	16,5	14,7	14,1	16,5	15,9	15,3
NEET стопа за младе 15-29	20,9	20,1	19,1	17,6	19,7	19,3	18,9

Извор: APC, PЗC

Положај старијих (55-64) на тржишту рада

У IV кварталу 2019. године стопа активности лица у старосној категорији 55-64 година износила је 51,9%, стопа запослености 52,9%, а стопа незапослености 6,1%.

Табела 13. Основни индикатори тржишта рада старијих (55-64 година)

Старосна категорија 55-64 (у %)	IV квартал 2018.	2018. просек	I квартал 2019.	II квартал 2019.	III квартал 2019.	IV квартал 2019.	2019. просек
Стопа активности	51,9	51,0	52,1	52,7	53,5	51,9	53,7
Стопа запослености	47,5	46,5	47,9	49,2	50,7	52,9	50,2
Стопа незапослености	8,5	8,7	8,1	6,7	5,2	6,1	6,5
Стопа неактивности	48,1	49,0	47,9	47,3	46,5	43,7	46,4

Извор: APC, PЗC

У односу на исти период 2018. године стопа запослености повећана је за 5,4 п.п., док је стопа незапослености смањена за 2,4 п.п.

Незапослена лица на евиденцији Националне службе за запошљавање

На крају 2019. године на евиденцији НСЗ налазило се 506.865 незапослених лица (277.678 жена), што је за 45.648 лица (17.300 жена) мање у односу на 2018. годину.

Табела 14. Незапослена лица на евиденцији НСЗ – регистрована незапосленост

Година	Укупан број незапослених лица	Укупан број незапослених жена	Број незапослених младих (15-30 година)	Број незапослених старијих од 50 година
2017.	618.827	324.977	138.391	192.497
2018.	552.513	294.978	117.078	181.637
2019.	506.865	277.678	104.149	173.315

Извор: НСЗ

Посматрано према нивоу квалификација, у укупној регистрованој незапослености, незапослени без квалификација или са ниским нивоом квалификација учествовали су са 33,7%, лица са средњим нивоом квалификација са 51,6%, односно са вишим и високим нивоом квалификација са 14,7%.

Посматрано према дужини тражења запослења, од укупног броја незапослених на евиденцији, категорији дугорочно незапослених припада 66,7% или 332.834 лица. Посматрано по регионима највећи број незапослених је у Региону Шумадије и Западне Србије (179.618), затим у Региону Јужне и Источне Србије (137.531), Региону Војводине (101.955), а најмањи број регистрованих незапослених је у Београдском региону 66.301 лица и Региону Косово и Метохија 21.460 лица.

Регистрована запосленост

Регистрована запосленост, на основу евиденција ЦРОСО и Статистичког пословног регистра, обухвата сва лица која имају формално правни уговор о запослењу, односно заснован радни однос са послодавцем, на одређено или неодређено време; лица која раде ван радног односа, на основу уговора о делу или на основу уговора о обављању привремених и повремених послова; лица која обављају самосталне делатности или су оснивачи привредних друштава или предузетничких радњи; као и лица која обављају пољопривредне делатности, а налазе се у евиденцији ЦРОСО.

Табела 15. Регистрована запосленост 2018/2019

Регистрована запосленост 2018. и 2019. године (у хиљадама)	2018. просек	I квартал 2019.	II квартал 2019.	III квартал 2019.	IV квартал 2019.	2019. просек
Укупно	2.131.079	2.147.948	2.161.533	2.180.420	2.202.635	2.173.135
Запослени у правним лицима (у радном односу и	1.688.241	1.702.897	1.715.436	1.728.348	1.748.629	1.723.828
Предузетници и запослени код њих и лица која самостално обављају делатност (у радном односу и ван радног односа)	364.305	370.640	373.444	381.152	384.520	377.439
Регистровани индивидуални пољопривредници	78.533	74.411	72.653	70.920	69.486	71.868
Запослени у радном односу и ван радног односа укупно	2.052.546	2.073.537	2.088.881	2.109.500	2.133.149	2.101.267
Свега запослени у радном односу	1.979.821	2.004.783	2.017.835	2.034.541	2.060.605	2.029.441
Запослени у правним лицима	1.619.350	1.638.193	1.648.742	1.658.033	1.680.594	1.656.391
Предузетници и запослени код њих и лица која самостално обављају делатност	360.471	366.590	369.092	376.508	380.011	373.050
Свега запослени ван радног односа	72.725	68.754	71.046	74.959	72.544	71.826
Запослени у правним лицима	68.891	64.704	66.694	70.315	68.035	67.437
Предузетници и запослени код њих и лица која самостално обављају делатност	3.834	4.050	4.352	4.644	4.509	4.389

Извор: ЦРОСО

Просечни подаци за 2019. годину показују да је укупан број запослених у 2019. години износио 2.173.135 лица, што у односу на претходну годину представља повећање од 2% или за 42.056 лица.

Запослених у правним лицима било је 1.723.828 лица, што у односу на претходну годину представља повећање од 2,1% или за 35.587 лица.

Предузетника и запослених код њих, као и лица која самостално обављају делатност било је 377.439 лица, што у односу на претходну годину представља повећање од 3,6% или за 13.134 лица.

Регистрованих индивидуалних пољопривредника било је 71.868 лица, што у односу на претходну годину представља смањење од 8,5% или за 6.665 лица.

Укупан број запослених (са регистрованим индивидуалним пољопривредницима) је повећан у свим старосним групама, осим у групи 30-34, где је дошло до смањења за 5.496 лица, од чега 3.020 жена. Највеће повећање броја запослених је у старосној групи 60-64 и то за 10.191 лица, од чега су 6.702 жене. Гледано у процентима, највеће повећање је у категорији младих 15-19 и то за 20% (2.469 лица), а затим и код категорије старијих од 65 и то за 19,4% (4.603 лица).

Ако посматрамо запослене према категоријама осигурања, у 2019. години је 1.851.802 запослених, 249.464 лица обавља самосталну делатност и 71.868 су пољопривредници.

Посматрано по регионима приметан је константан пораст броја запослених у категоријама *правна лица, лица која самостално обављају делатност, предузетници и запослени код њих*, у свим регионима, а посебно у Београдском региону у коме је у 2019. години 739.634 регистрованих запослених.

У Београдском региону у 2019. години удео запослених у прерађивачкој индустрији износи нешто више од 9%, док је у другим регионима њихов удео од 27,4% у Региону Војводине, 29,4% у Региону Јужне и Источне Србије и 29,9% у Региону Шумадије и Западне Србије.

Табела 16. Регистрована запосленост - Јавни сектор

Регистрована запосленост 2018. и 2019. године (у хиљадама)	2018. просек	I квартал 2019.	II квартал 2019.	III квартал 2019.	IV квартал 2019.	2019. просек
Јавни сектор - укупно	606.118	598.493	599.668	599.247	602.567	599.994
Јавна државна предузећа	87.793	84.340	83.484	83.229	83.450	83.626
Јавна локална предузећа	60.972	59.815	60.244	60.986	60.395	60.360
Администрација - ниво државе и аутономне покрајине	132.671	131.387	133.351	133.592	132.737	132.767
Администрација - ниво локалне самоуправе	28.162	27.252	27.426	28.074	28.089	27.710
Здравствени и социјални рад	149.603	148.887	149.037	149.480	150.097	149.375
Образовање и култура	146.917	146.812	146.125	143.887	147.798	146.156

Извор: ЦРОСО

У 2019. години, у јавном сектору, број запослених износио је 599.994 лица, што је за 6.124 лица мање него у 2018. години. Највеће смањење броја запослених је забележено у државним јавним предузећима за 4.167 лица или 4,7%.

III РЕЗУЛТАТИ У СПРОВОЂЕЊУ ПОЛИТИКЕ ЗАПОШЉАВАЊА И РЕАЛИЗАЦИЈА МЕРА АКТИВНЕ ПОЛИТИКЕ ЗАПОШЉАВАЊА

Финансијским планом НСЗ за 2019. годину опредељена су средства за реализацију МАПЗ у износу од 4.000.000.000,00 динара. У периоду 1. јануар - 31. децембар 2019. године, за финансирање МАПЗ утрошена су средства у износу од 3.151.278.654,49 динара, што представља 78,78% реализације плана.

Такође, Законом о буџету Републике Србије за 2019. годину („Службени гласник РС”, бр. 95/18 и 72/19) за реализацију програма и мера професионалне рехабилитације и подстицања запошљавања незапослених ОСИ обезбеђена су средства у износу од 550.000.000,00 динара у Буџетском фонду за професионалну рехабилитацију и подстицање запошљавања ОСИ. Према Програму распореда и коришћења средстава дотација организацијама обавезног социјалног осигурања из Буџетског фонда за професионалну рехабилитацију и подстицање запошљавања ОСИ за 2019. годину реализовано је укупно 443.748.944,65 динара, што чини 80,68% реализације укупно планираних средстава.

Према подацима НСЗ, по основу споразума о уређивању међусобних права и обавеза у реализацији МАПЗ, на основу којих је реализовано суфинансирање МАПЗ предвиђених локалним акционим плановима запошљавања (ЈАПЗ), од стране јединица локалних самоуправа (ЈЛС) опредељено је 452.571.026,90 динара.

По основу споразума о техничкој сарадњи ради реализације МАПЗ предвиђених ЛАПЗ, ЈЛС су обезбедиле 485.918.280,00 динара, док је АП Војводина, обезбедила средства у износу од 87.543.227,40 динара.

Реализација МАПЗ у 2019. години, одвијала се у складу са приоритетима политике запошљавања утврђених НАПЗ и закљученим Споразумом о учинку НСЗ за 2019. годину.

У МАПЗ укључено је 142.540 лица са евиденције незапослених са ефектом на запошљавање и запошљивост од 32,46% (ефекти мера на запошљавање посматрају се шест месеци по изласку незапосленог лица из мере, тако да ефекти на запошљавање нису потпуни с обзиром да су поједине мере у току или су лица тек изашла из мере).²

Број од 142.540 обухвата и 4.837 незапослених лица која су укључена у МАПЗ кроз програм суфинансирања ЛАПЗ.

Табела 17. Преглед укључености незапослених лица у МАПЗ у 2019. години

МЕРА АКТИВНЕ ПОЛИТИКЕ ЗАПОШЉАВАЊА	Обухват незапослених лица МАПЗ		Запослена лица		Остварени ефекат у 2019. години (у %)
	Укупно	Жене	Укупно	Жене	
Сајмови запошљавања	58.199	31.647	13.325	7.390	22,90
Клуб за тражење посла	4.691	3.117	1.424	945	30,36
Обука за активно тражење посла	40.990	23.058	9.306	5.153	22,70
Тренинг самостојности	3.323	2.410	588	422	17,69
Радионица за превладавање стреса услед губитка посла	1.133	800	287	199	25,33
Едукативне услуге у Пословном центру	10.958	5.352	4.505	2.258	41,11
Стручна пракса	4.581	3.137	832	567	18,16
Програм приправника за младе са високим образовањем	138	100	138	100	100
Програм приправника за незапослене са средњим образовањем	264	146	264	146	100
Стицање практичних знања за неквалификована лица, вишкове запослених и дугорочно незапослене	910	523	910	523	100
Функционално основно образовање	1.305	790	34	17	2,61
Специјалистичка информатичка обука	75	17	0	0	0
Обуке за тржиште рада	1.257	841	148	84	11,77
Обуке на захтев послодавца за незапосленог	622	446	414	310	66,56
Обука за потребе послодавца за запосленог	25	0	25	0	100
Субвенција за запошљавање незапослених лица из категорије теже запошљивих	4.000	2.127	4.000	2.127	100
Јавни радови	5.293	2.409	5.293	2.409	100
Субвенција за самозапошљавање	4.190	2.087	4.190	2.087	100
Субвенција зараде за ОСИ без радног искуства	536	258	536	258	100
Рефундација трошкова подршке ОСИ које се запошљавају под посебним условима	50	18	50	18	100
<i>Рефундација примерених трошкова прилагођавања радног места</i>	<i>19</i>	<i>8</i>	<i>19</i>	<i>8</i>	<i>100</i>
<i>Рефундација трошкова зараде - Радна асистенција</i>	<i>31</i>	<i>10</i>	<i>31</i>	<i>10</i>	<i>100</i>
УКУПАН БРОЈ ЛИЦА која су учествовала у МАПЗ	142.540	79.283	46.269	25.013	32,46

Извор: НСЗ, Извештај о реализацији Споразума о учинку НСЗ за 2019. годину

² Ефекат МАПЗ на запошљавање приказује број учесника мере који су се запослили након изласка из мере, као и лица која се још увек налазе у мери која подразумева запошљавање/радно ангажовање (субвенције за запошљавање, јавни радови, програми приправника, програм стицања практичних знања, мере подршке за ОСИ). За мере као што су обука за активно тражење посла, тренинг самостојности, радионица за превладавање стреса услед губитка посла и функционално основно образовање одраслих, ефекат приказује број учесника програма који су се укључили у друге МАПЗ или су се запослили након изласка из мере.

Од укупног броја незапослених лица укључених у МАПЗ жене чине 55,62%, док учешће жена у запошљавању износи око 54% у односу на укупан број запослених лица која су учествовала у мерама.

Поред наведених 142.540 незапослених лица, у МАПЗ је укључено и 2.295 лица по основу споразума о техничкој сарадњи са ЈЛС на реализацији ЈАПЗ (у програм стручне праксе 598 лица, у програм приправника 98 лица, у обуку на захтев послодавца 216 лица, у програм јавних радова 996 лица, субвенција за самозапошљавање одобрена је за 213 лица док се 174 лица запослило уз субвенцију за запошљавање незапослених из категорије теже запошљивих). На основу споразума о техничкој сарадњи са АП Војводина на реализацији ЈАПЗ у МАПЗ је укључено 406 незапослених лица (у програм јавних радова 76 лица, субвенцију за самозапошљавање остварило је 74 лица а 256 лица се запослило уз субвенцију за запошљавање незапослених из категорије теже запошљивих).

Уз подршку пројекта из ИПА 2013 програмског циклуса, у МАПЗ је укључено 1.028 незапослених лица (482 жена).

Табела 18. Преглед укључености незапослених лица у МАПЗ кроз ИПА 2013

МЕРА АКТИВНЕ ПОЛИТИКЕ ЗАПОШЉАВАЊА	Незапослена лица укључена у МАПЗ		Запослена лица		Остварени ефекат (у %)
	Укупно	Жене	Укупно	Жене	
Обука за тржиште рада - ИПА 2013	175	2	14	0	8
Обука на захтев послодавца - за незапослене ИПА 2013	177	109	150	92	84,75
Субвенција за запошљавање незапослених лица из категорије теже запошљивих на новоотвореним радним местима - ИПА 2013	676	371	676	371	100
УКУПАН БРОЈ ЛИЦА која су учествовали у МАПЗ уз подршку ИПА 2013	1.028	482	840	463	81,71

Извор: НСЗ, Извештај о реализацији Споразума о учинку НСЗ за 2019. годину

1. Побољшање услова на тржишту рада и унапређење институција тржишта рада

Влада Републике Србије усвојила је 24. јануара 2019. године **Програм економских реформи за период 2019-2021. године**, који представља најважнији стратешки документ у економском дијалогу са Европском комисијом и државама чланицама Европске уније. Програм, који представља резултат интензивне међуресорне сарадње, садржи макроекономски оквир за средњорочни период, као и фискални оквир који укључује пратеће мере фискалне политике и детаљан приказ структурних реформи које треба да допринесу повећању конкурентности националне економије, стварању привредног раста и развоја, креирању нових радних места и услова за бољи живот.

У оквиру Области *Запосленост и тржиште рада*, утврђена је Приоритетна структурна реформа 19. - **Повећање радне активације радно способних лица која се налазе у систему социјалне заштите, теже запошљивих незапослених лица у складу са прописима из области запошљавања и осталих теже запошљивих лица из посебно осетљивих категорија и јачање формалног запошљавања**. Наведена реформа заснива се на доношењу нових реформских прописа чија ће примена омогућити повећање радне активације радно способних лица која се налазе у систему социјалне заштите, теже запошљивих незапослених лица у складу са прописима из области запошљавања и осталих теже запошљивих лица из посебно осетљивих категорија, правну уређеност и сигурност радника који раде на сезонским пословима, односно флексибилност и правну сигурност за раднике које агенција уступа другом послодавцу кориснику ради привременог обављања послова под његовим надзором и руковођењем.

Табела 19. Кључни индикатори учинка/индикатори за праћење спровођења структурне реформе

Индикатори	2018.	2019. план	2019. остварен учинак	2020.	2021.
Електронска база Пореске управе оперативна	/	да	да	да	да

Евиденције НСЗ о сезонским радницима	/	да	да	да	да
Ефекти:					
- Број послодаваца који радно ангажују сезонске раднике у складу са Законом	0	100	311	110	121
- Број радно ангажованих у сезонским пословима у складу са Законом	0	1.000	26.600	1.100	1.210
Број основаних социјалних привредних субјеката	0	50	0	80	80
Број основаних агенција	0	30	0	40	50

Изменама и допунама **Закона о запошљавању странаца** („Службени гласник РС”, бр. 128/14, 113/17, 50/18 и 31/19) унапређен је поступак издавања радних дозвола странцима - уведена је могућност послодавцу да током трајања поступка одобрења визе за дужи боравак по основу запошљавања (виза Д) и покрене поступак за издавање радне дозволе при НСЗ. Дакле, док је странац још увек у поступку прибављања визе Д, односно док је још увек у иностранству, послодавац може предузети неопходне активности при НСЗ у циљу издавања одговарајуће дозволе за рад.

Донет је **Закон о агенцијском запошљавању** („Службени гласник РС”, број 86/19), којим су уређени услови рада уступљених запослених и правила под којима може да се врши запошљавање лица у циљу њиховог уступања послодавцу кориснику, процентуално и временски ограничава рад агенцијских радника код послодаваца корисника и обезбеђују једнаки услови рада уступљених запослених као да су непосредно запослени код послодавца корисника.

Закон о поједностављеном радном ангажовању на сезонским пословима у одређеним делатностима („Службени гласник РС”, број 50/18), ступио је на снагу 7. јула 2018. године, а у примени је од 7. јануара 2019. године. Овим законом се омогућава ангажовање лица на једноставнији начин, уз поједностављену пријаву сезонских радника на осигурање и поједностављену процедуру уплате пореза и доприноса и стварају услови за значајно смањење рада на црно који је нарочито присутан у пољопривреди. На овај начин се уводи још један флексибилни облик рада и обезбеђује да носиоци индивидуалног пољопривредног газдинства ангажују лица по том основу. Од почетка примене Закона, закључно са 31. децембром 2019. године, путем портала www.sezonskiradnici.gov.rs 311 послодаваца је ангажовало укупно 26.600 радника.

Донете су измене и допуне **Правилника о ближеј садржини података и начину вођења евиденција у области запошљавања** („Службени гласник РС”, бр. 15/10, 7/19 и 51/19), ради усклађивања терминологије са Законом о НОКС и увођења јединствене електронске базе о подацима из евиденције које воде агенције за запошљавање, што ће омогућити праћење броја слободних радних места на подручју Републике Србије.

Формирано је **Координационо тело за праћење токова из области економских миграција у Републици Србији**, припремљене су Полазне основе за израду Стратегије о економским миграцијама Републике Србије за период 2021 – 2027. године и Нацрт стратегије о економским миграцијама Републике Србије за период 2021-2027. године. Такође, у периоду од 13. децембра 2019. године до 3. јануара 2020. године, спроведена је Јавна расправа о Нацрту ове стратегије.

Годишње анкетно истраживање потреба послодаваца 2019/2020 реализовано је девети пут за редом. Овом анкетом прикупљене су информације о потребама послодаваца за занимањима, квалификацијама и знањима и вештинама радне снаге која је запослена у 2019. години или ће бити запослена током 2020. године, али и о оним занимањима за којима је потреба смањена или је престала, односно за која се очекује да ће потреба бити забележена у наредном периоду. Резултати анкетног истраживања потреба послодаваца доступни су на сајту НСЗ http://www.nsz.gov.rs/live/dokumenti/anketa_poslodavaca_2019.cid65213.

У 2019. години, издато је 25 дозвола за рад новооснованим агенцијама за запошљавање, за 9 агенција за запошљавање продужене су дозволе за рад, донето је 4 решења о промени седишта агенције и одузето је 5 дозвола за рад. На дан 31. децембар 2019. године, дозволу МРЗБСП поседовало је 129 агенција за запошљавање.

Током 2019. године одржано је 10 седница Радне групе за разматрање и оцену документације Програма решавања вишка запослених и одобрена су средства у укупном износу од 310.345.726,61 динара за решавање 519 вишка запослених у 15 привредних друштава (субјеката приватизације и предузећа за професионалну рехабилитацију и запошљавање особа са инвалидитетом која послују са државним, односно друштвеним капиталом).

Континуирано се израђују анализе и оцене стања у области политике запошљавања. Током 2019. године, у складу са процедуром доношења докумената планских политика, а у склопу процеса припреме НАПЗ за 2020. годину, уз подршку Пројекта „Знањем до посла”, израђене су ex-post анализа НАПЗ за 2017. и НАПЗ за 2018. годину, као и ex-ante анализа НАПЗ за 2020. годину, који су уз додатне аналитичке материјале, представљали емпиријску основу за припрему НАПЗ за 2020. годину. Израђена је анализа усклађености Закона о запошљавању и осигурању за случај незапослености са Законом о планском систему и предлози нормативних измена. Такође, уз подршку пројекта „Промоција запошљавања младих - УЕР”, припремљен је ажурирани Приручник за израду локалних акционих планова запошљавања и израђена је анализа интеграције Рома и Ромкиња (аспект активне политике запошљавања). Уз подршку UN Women израђена је анализа учешћа жена у мерама активне политике запошљавања и утрошка средстава за те намене у периоду 2015-2017. године.

2. Подстицање запошљавања и укључивања теже запошљивих лица на тржиште рада и подршка регионалној и локалној политици запошљавања

Током 2019. године предузимане су мере на унапређењу запошљивости и подстицању запошљавања и укључивања на тржиште рада теже запошљивих лица и посебно осетљивих категорија незапослених лица. Наиме, од укупно 142.540 незапослених лица укључених у МАПЗ, у мере активног тражења посла укључено је 119.294 незапослених лица (66.384 жене), у програме додатног образовања и обука 9.177 незапослених (6.000 жена), у програме субвенција за запошљавање 8.776 незапослених лица (4.490 жена), док је програмом јавних радова обухваћено 5.293 незапослених лица (2.409 жена). Додатних 1.028 незапослених лица укључено је у МАПЗ кроз финансијску подршку из ИПА 2013 програмског циклуса и то: 352 лица (111 жена) у програме додатног образовања и обуке и 676 лица (371 жена) у програме субвенција за запошљавање (субвенција за запошљавање незапослених лица из категорије теже запошљивих).

Од укупног броја незапослених лица укључених у МАПЗ, 137.433 лица је из категорије теже запошљивих, што представља учешће од 95,73% у укупном броју незапослених лица укључених у мере.

Подстицање запошљавања младих

Током 2019. године у МАПЗ је укључено укупно 44.881 (24.223 жене) незапослено лице до 30 година старости, што представља учешће од 31,49% у укупном броју незапослених лица укључених у мере. У мере активног тражења посла укључено је 36.170 незапослених младих (19.268 жена), у програме додатног образовања и обука 5.301 незапослених младих (3.383 жена), у програме субвенција за запошљавање 2.221 незапослених младих (1.061 жена), док је програмом јавних радова обухваћено 1.189 незапослених младих, од којих је 511 жена.

Уколико се узме у обзир и подршка ИПА 2013 пројекта, МАПЗ обухваћено је 45.147 незапослених младих (24.334 жена), што представља учешће од 31,45% у укупном броју незапослених укључених у мере.

Подстицање запошљавања вишкова запослених

Током 2019. године МАПЗ обухваћено је 11.883 незапослених лица из категорије вишкова запослених (7.176 жена), што представља учешће од 8,34% у укупном броју незапослених лица укључених у мере. У мере активног тражења посла укључено је 9.982 вишкова запослених (6.047 жена), у програме додатног образовања и обука 498 незапослених вишкова (313 жена), у програме субвенција за запошљавање 1.239 вишка запослених (727 жена), док је програмом јавних радова обухваћено 164 незапослених лица из категорије вишкова запослених, од којих је 89 жена.

Уколико се узме у обзир и подршка ИПА 2013 пројекта, МАПЗ обухваћено је 12.069 незапослених лица из категорије вишкова запослених (7.269 жена), што представља учешће од 8,41% у укупном броју незапослених укључених у мере.

Подстицање запошљавања старијих од 50 година

У 2019. години у МАПЗ укључено је 32.034 лица из категорије старијих од 50 година (15.772 жене), што представља учешће од 22,47% у укупном броју незапослених лица укључених у мере. У мере активног тражења посла укључено је 26.686 незапослених старијих од 50 година (13.264 жена),

у програме додатног образовања и обука 790 лица (483 жена), у програме субвенција за запошљавање 2.858 незапослених старијих од 50 година (1.382 жена), док је програмом јавних радова обухваћено 1.700 незапослених лица из категорије старијих од 50 година, од којих су 643 жене.

Уколико се узме у обзир и подршка ИПА 2013 пројекта, у МАПЗ обухваћено је 32.377 незапослених лица из категорије старијих од 50 година (15.934 жена), што представља учешће од 22,55% у укупном броју незапослених укључених у мере.

Подстицање запошљавања лица без квалификација и ниско квалификованих

Током 2019. године у МАПЗ је укључено 38.649 (19.651 жена) лица из категорије незапослених без квалификација и нискоквалификованих, што представља учешће од 27,11% у укупном броју незапослених лица укључених у мере. У мере активног тражења посла укључено је 32.488 лица без квалификација и нискоквалификованих (16.627 жена), у програме додатног образовања и обука 2.109 лица (1.332 жене), у програме субвенција за запошљавање 1.826 лица (857 жена), док је програмом јавних радова обухваћено 2.226 незапослених лица без квалификација и нискоквалификованих, од којих 835 жена.

Уколико се узме у обзир и подршка ИПА 2013 пројекта, МАПЗ обухваћено је 38.913 незапослених из категорије лица без квалификација и нискоквалификованих (19.740 жена), што представља учешће од 27,10% у укупном броју незапослених укључених у мере.

Подстицање запошљавања ОСИ

Током 2019. године у МАПЗ је укључено 8.899 ОСИ (4.121 жена), што представља учешће од 6,24% у укупном броју незапослених лица укључених у мере. У мере активног тражења посла укључено је 6.157 незапослених ОСИ (2.781 жена), у програме додатног образовања и обука 501 незапослених ОСИ (277 жене), у програме субвенција за запошљавање 1.043 незапослена ОСИ (511 жена), док је програмом јавних радова обухваћено 1.198 незапослених ОСИ, од којих су 552 жене.

Уколико се узме у обзир и подршка ИПА 2013 пројекта, у МАПЗ је обухваћено 8.906 незапослених ОСИ (4.124 жена), што представља учешће од 6,20% у укупном броју незапослених укључених у мере.

Подстицање запошљавања Рома

Током 2019. године МАПЗ обухваћено је 6.602 незапослена Рома (3.053 жена), што представља учешће од 4,63% у укупном броју незапослених укључених у мере. У мере активног тражења посла укључено је 4.685 незапослених Рома (2.137 жена), у програме додатног образовања и обука 845 незапослених Рома (498 жена), у програме субвенција за запошљавање 732 незапослених Рома (307 жене), док је програмом јавних радова обухваћено 340 незапослених Рома, од којих је 111 жена.

Уколико се узме у обзир и подршка ИПА 2013 пројекта, МАПЗ обухваћено је 6.635 незапослених Рома (3.062 жена), што представља учешће од 4,62% у укупном броју незапослених укључених у мере.

Подстицање запошљавања корисника новчане социјалне помоћи

У циљу активације корисника новчане социјалне помоћи током 2019. године у МАПЗ укључено је 11.565 лица (5.821 жена), што представља учешће од 8,11% у укупном броју незапослених лица укључених у мере. У мере активног тражења посла укључено је 9.825 лица (4.902 жене), у програме додатног образовања и обука 830 незапослених радно способних корисника новчане социјалне помоћи (498 жена), у програме субвенција за запошљавање 361 лица (176 жена), док је програмом јавних радова обухваћено 549 незапослених корисника новчане социјалне помоћи, од којих је 195 жена.

Уколико се узме у обзир и подршка ИПА 2013 пројекта, МАПЗ обухваћено је 11.611 незапослених лица из категорије корисника новчане социјалне помоћи (5.834 жена), што представља учешће од 8,09% у укупном броју незапослених укључених у мере.

Подстицање запошљавања дугорочно незапослених

Током 2019. године МАПЗ обухваћено је 63.574 дугорочно незапослених лица (36.535 жена), што представља учешће од 44,6% у укупном броју незапослених укључених у мере. У мере активног

тражења посла укључено је 53.011 дугорочно незапослених (30.411 жена), у програме додатног образовања и обука 3.728 дугорочно незапослених (2.577 жена), у програме субвенција за запошљавање 4.844 дугорочно незапослених (2.556 жене), док је програмом јавних радова обухваћено 1.991 незапослених лица који посао траже дуже од 12 месеци, од којих је 991 жена.

Уколико се узме у обзир и подршка ИПА 2013 пројекта, МАПЗ обухваћено је 64.305 лица из категорије дугорочно незапослених (36.883 жена), што представља учешће од 44,79% у укупном броју незапослених укључених у мере.

Подстицање запошљавања младих у домском смештају, хранитељским и старатељским породицама

Током 2019. године, у МАПЗ је укључено је 65 незапослених младих у домском смештају, хранитељским и старатељским породицама (31 жена). Мерама активног тражења посла обухваћено је 46 лица из наведене категорије (20 жена), програмима додатног образовања и обуке обухваћено је 8 лица (3 жене), програмима субвенције за запошљавање 8 лица (5 жена) и програмом јавних радова 3 лица (3 жене).

Подстицање запошљавања жртава породичног насиља

Током 2019. године, у МАПЗ укључено је 93 незапослених лица жртава породичног насиља (74 жене). Мерама активног тражења посла обухваћено је 74 лица из наведене категорије (57 жена), програмима додатног образовања и обука 5 лица (4 жене), програмима субвенција за запошљавање 12 лица (12 жена) и програмом јавних радова 2 незапослена лица (1 жена). Средствима из ИПА 2013 програмског циклуса подржана је реализација субвенције за запошљавање незапослених лица из категорије теже запошљивих за 2 жене жртве породичног насиља.

Подстицање развоја регионалне и локалне политике запошљавања и подстицање запошљавања у мање развијеним подручјима

Континуирана подршка ЈЛС у креирању и спровођењу ЈАПЗ резултирала је подношењем 112 захтева за суфинансирање МАПЗ предвиђених ЈАПЗ у 2019. години. Одлуком министра надлежног за послове запошљавања од 8. априла 2019. године одобрено је суфинансирање МАПЗ за 106 поднетих захтева ЈЛС, а реализовано је 104 на основу споразума између НСЗ и ЈЛС о уређивању међусобних права и обавеза у реализацији МАПЗ предвиђених ЈАПЗ. На овај начин, у МАПЗ укључено је 4.837 незапослених лица.

Такође, НСЗ је закључила и 56 споразума о техничкој сарадњи на реализацији ЈАПЗ са ЈЛС, којим су ЈЛС у потпуности из својих буџета финансирале МАПЗ. Кроз овај модалитет МАПЗ обухваћено је 2.295 незапослених лица. На основу Споразума о техничкој сарадњи на реализацији ЈАПЗ са АП Војводина, у МАПЗ укључено је 406 незапослених лица.

У циљу даљег унапређења сарадње са ЈЛС, организована су четири (4) регионална састанка са предстаницима ЈЛС и локалним саветима за запошљавање (ЈСЗ) (два у месецу јануару и два у месецу октобру 2019. године), током којих је представљен НАПЗ за 2019. годину (са посебним фокусом на МАПЗ обухваћене програмом суфинансирања ЈАПЗ), односно размењена искустава о стању и потребама на локалном тржишту рада и реализацији ЈАПЗ, и сагледани предлози за унапређење МАПЗ које се реализују на националном и локалном нивоу у склопу припреме НАПЗ за 2020. годину.

3. Унапређење квалитета радне снаге и улагање у људски капитал

Током 2019. године наставило се са промоцијом, организовањем и учешћем на сајмовима и манифестацијама из области каријерног вођења и саветовања. НСЗ је, у сарадњи са школама и другим релевантним актерима у области запошљавања на регионалном нивоу, учествовала на сајмовима професионалне оријентације и другим манифестацијама које се односе на планирање каријере, а које су намењене ученицима завршних разреда основних и средњих школа.

Ради даљег развоја каријерног вођења и саветовања, МПНТР донело је Правилник о стандардима услуга каријерног вођења и саветовања („Службени гласник РС”, број 43/19), а Савет за НОКС донео је Препоруке за имплементацију плана примене стандарда услуга каријерног вођења и саветовања.

У циљу промоције целоживотног учења и потребе за усвајањем додатних знања и вештина ради конкурентнијег иступања на тржишту рада, посебно категорија теже запошљивих незапослених, НСЗ је спроводила програме додатног образовања и обука.

Паралелно са тим, ради подизања квалитета обука и тиме ефеката на запошљавање, наставило се са верификацијом статуса јавно признатих организатора активности образовања одраслих (ЈПОА) који је у 2019. години добило 25 институција за 74 програма обука.

Ради усклађивања са потребама тржишта рада, у школској 2019/20. години у систем је уведено 10 нових образовних профила.

Током 2019. године реализоване су и друге активности на имплементацији Закона о НОКС. У базу квалификација унето је 140 квалификација, од чега је 95 са стандардом квалификација. Уз подршку ИПА 2014 програма сачињен је предлог елемената Регистра НОКС-а и у току је развијање софтвера за Регистар НОКС. Такође, започет је поступак сачињавања Листе квалификација Републике Србије као полазне основе за унос квалификација у Регистар НОКС.

Одржане су конститутивне седнице свих 12 секторских већа. Секторска већа су усвојила пословнике о раду, као и програме рада за 2019. и 2020. годину. Уз подршку ИПА 2014 програма одржане су обуке за чланове секторских већа као вид њиховог оснаживања.

Настављене су и активности на даљем развоју Националне стандардне класификације занимања (НСКЗ). Примена Одлуке о јединственом кодексу шифара за уношење и шифрирање података у евиденцијама у области рада („Службени гласник РС”, број 56/18), започела је од 1. јануара 2019. године.

Шифарник занимања, који је саставни део наведене Одлуке и који се састоји од нове листе занимања и припадајућих шифара, усклађен је са Међународном стандардном класификацијом занимања ISCO-08, као и са потребама тржишта рада у Републици Србији. Током 2019. године одржано је више информативних сесија о примени новог Шифарника занимања, као и Шифарника нивоа квалификација, на којима су учествовали послодаваци и представници релевантних институција, социјалних партнера, експерата и донатора. Уз подршку ГИЗ, припремљен је и штампан Приручник за примену Јединственог кодекса шифара за уношење и шифрирање података у евиденцијама у области рада, а у примени је и интернет страница www.kodekssifara.minrzs.gov.rs/, као додатна подршка послодавцима, институцијама и др. за примену, претраживање шифарника и добијања одговора на постављена питања.

Током године пратила се примена Шифарника занимања, али и анализирано тржиште рада са аспекта увођења нових занимања према исказаним потребама послодавца.

Припремљена је и анализа институционалног оквира за успостављање Националне стандардне класификације занимања у Републици Србији.

Учешће у реализацији пројеката

Ради имплементације МАПЗ за чију реализацију су обезбеђена средства из **директног гранта НСЗ из ИПА 2013 програмског циклуса**, НСЗ је дана 3. априла 2019. године расписала Јавни позив послодавцима за доделу субвенције за запошљавање незапослених лица из категорије теже запошљивих на новоотвореним радним местима и Јавни позив за учешће у финансирању програма обуке на захтев послодавца.

Настављено је са реализацијом Пројекта „**Техничка помоћ за јачање капацитета у области политике запошљавања**” из **ИПА 2013 програмског циклуса**, са циљем развоја и унапређења система обука које реализује НСЗ, као и повећања ефикасности МАПЗ које су усмерене ка незапосленим ОСИ. У току 2019. године реализоване су следеће активности: започет је рад на анализи Анкете послодавца коју спроводи НСЗ са препоруком о начину интегрисања података о квалификационој структури незапослених на евиденцији; започет је рад на припреми анализе неусклађености понуде и потражње за вештинама на тржишту рада Републике Србије у 8 економских сектора (са посебним фокусом на мала и средња предузећа (МСП) и предузетнике); израђен је упоредни преглед најбољих пракси у ЕУ у погледу мера за професионалну рехабилитацију и запошљавање ОСИ и дате препоруке које се могу применити у Републици Србији; припремљене су процедуре за рад са незапосленим ОСИ на основу анализе институционалног и организационог оквира НСЗ. Реализоване су и три студијске посете Републици Аустрији, Краљевини Шпанији и Републици Грчкој ради упознавања са искуствима земаља чланица Европске уније у области

образовања одраслих (реализације програма додатног образовања и обука незапослених лица) и радне и професионалне интеграције или реинтеграције ОСИ на тржиште рада, са циљем разматрања могућности примене искустава у процесу даљег унапређења институција тржишта рада Републике Србије. Организован је сет обука за саветнике за запошљавање ОСИ и представнике предузећа за професионалну рехабилитацију и запошљавање ОСИ у циљу унапређења саветодавне и радно-асистивне подршке незапосленим и запосленим ОСИ.

Пројекат *„Поддршка спровођењу Програма реформи политике запошљавања и социјалне политике (ЕСРП) у Републици Србији са фокусом на политику запошљавања и повећања запошљивости младих”* је део ширег програма Швајцарске агенције за развој и сарадњу (СДЦ) *„Од образовања до запошљавања: развој вештина младих и приватно-јавних партнерстава у Републици Србији” (E2E)*, чији општи циљ је инклузивно и одрживо повећање запошљивости младих. У оквиру процеса израде НАПЗ за 2020. годину пружена је подршка за следеће активности: израда *Ex-post* анализе ефеката НАПЗ за 2017. и НАПЗ за 2018. годину, израда *Ex ante* анализе НАПЗ за 2020. годину, организација и експертска подршка за реализацију два састанка Радне групе за израду НАПЗ за 2020. годину, организовање и експертска подршка за реализацију два регионална састанка са представницима ЈЛС и ЛСЗ, израда анализе усклађености Закона о запошљавању и осигурању за случај незапослености са Законом о планском систему и предлози нормативних измена, анализа институционалног оквира за успостављање Националне стандардне класификације занимања у Републици Србији, реализација дводневне радионице *„Одговор на изазове за запошљавање младих који нису запослени, нити су у образовању или обуци (NEET)“* и студијске посете Републици Северној Македонији ради упознавања са искуствима у пилотирању Гаранције за младе.

Пројекат *„Поддршка Европске уније активном укључивању младих”* из ИПА 2014 програмског циклуса има за циљ да обезбеди већу друштвену укљученост младих у Републици Србији повећањем запослености, омладинских активности, радног искуства и предузетничке праксе међу младима. Бесповратно су додељена 24 гранта, која ће се реализовати у више од 35 градова и општина у Републици Србији до краја 2021.

Настављено је са реализацијом пројекта *„Аутономија, глас и учешће ОСИ у Србији”*, који спроводе Тим УН и МОР. Пројекат обухвата три стуба: једнакост пред законом и пословна способност ОСИ, права жена и девојчица са инвалидитетом и запошљавање ОСИ. Циљ трећег стуба пројекта представља унапређење капацитета актера тржишта рада, ради обезбеђивања укључености ОСИ. Узето је учешће на састанку са представницима организација цивилног друштва које се баве радним ангажовањем/запошљавањем ОСИ, током ког је представљен нормативни и имплементацијски оквир политике запошљавања усмерен ка овој категорији незапослених лица.

Започета је реализација Фазе II пројекта *„Инклузивна тржишта на западном Балкану”* који реализују МОР и УНДП уз финансијску подршку Аустријске агенције за развој (АДА). Узето је учешће на регионалној радионици *„Размена стручних знања – Механизми за спровођење политике запошљавања: Годшњи оперативни планови”* у организацији МОР. У сарадњи са УНДП утврђене су приоритетне области деловања пројектних активности у домену подстицања партиципације категорија теже запошљивих лица на тржиште рада и развоја система интегрисаних услуга.

Завршен је Пројекат *„Подстицање запошљавања младих - YEP”* који је ГИЗ спроводио у периоду јул 2015. – децембар 2019. године, а који је имао за циљ унапређење услова за боље позиционирање младих на тржишту рада, уз успостављање и јачање локалних иницијатива за запошљавање младих старости 15-35 година, као и младих из осетљивих група (посебно NEET), а који се реализовао у Сремском, Јужно-банатском, Нишавском и Јабланичком округу. Пројектним активностима обухваћено је 12.731 лице (од којих је 1.492 Рома, док 1.063 учесника припада категорији младих без квалификација или са ниским нивоом квалификација). У оквиру мера за унапређење запошљивости и подстицања запошљавања, 1.422 учесника је запослено, а 835 је у даљој мери. Од наведеног броја, 191 лице је ромске националне припадности, а 501 из категорије младих без квалификација или са ниским нивоом квалификација.

IV ТАБЕЛА РЕАЛИЗОВАНИХ ПРИОРИТЕТА, МЕРА И АКТИВНОСТИ У 2019. ГОДИНИ

ПРИОРИТЕТ 1. ПОБОЉШАЊЕ УСЛОВА НА ТРЖИШТУ РАДА И УНАПРЕЂЕЊЕ ИНСТИТУЦИЈА ТРЖИШТА РАДА					
Мера	Активност	Носиоци активности	Партнери на реализацији активности	Индикатор	Извештај о предузетим мерама и активностима
1.1. Унапредити законодавни оквир у области рада и запошљавања	Доношење и примена законских решења којима се доприноси побољшању регулаторног оквира у области рада и запошљавања.	МРЗБСП	Надлежна министарства Социјални партнери	Усвојена и у примени законска решења у области рада и запошљавања (Закон о поједностављеном радном ангажовању на сезонским пословима у одређеним делатностима, Закон о агенцијском запошљавању и Закон о социјалном предузетништву и радној интеграцији у социјалним привредним субјектима).	<p>Закон о поједностављеном радном ангажовању на сезонским пословима у одређеним делатностима („Службени гласник РС”, број 50/18), ступио је на снагу 7. јула 2018. године, а у примени је од 7. јануара 2019. године.</p> <p>Изменама и допунама Закона о запошљавању странаца („Службени гласник РС”, број 31/19) унапређен је поступак издавања радних дозвола.</p> <p>Донет је Закон о агенцијском запошљавању („Службени гласник РС”, број 86/19) којим су уређени услови рада уступљених запослених и правила под којима може да се врши запошљавање лица у циљу њиховог уступања послодавцу кориснику.</p> <p>Донет је Правилник о изменама и допунама Правилника о поступку мирног решавању раних спорова („Службени гласник РС”, број 1/19).</p> <p>Донет Правилник о изменама и допунама Правилника о ближеј садржини података и начину вођења евиденција у области запошљавања („Службени гласник РС”, бр. 7/19 и 51/19), ради усклађивања терминологије са Законом о НОКС и увођења јединствене електронске базе о подацима из евиденције које воде агенције за запошљавање.</p> <p>Донета је Одлука Владе о висини минималне цене рада за 2020. годину („Службени гласник РС”, број 65/19), у износу од 172,54 динара „нето” по радном</p>

					<p>часу.</p> <p>Настављен је рад на припреми Закона о социјалном предузетништву и радној интеграцији у социјалним привредним субјектима.</p> <p>Представници социјалних партнера (репрезентативних синдиката и организације послодаваца) узели су активно учешће у припреми нових нормативних решења кроз учешће у раду радних група за припрему прописа.</p>
1.2. Унапредити капацитете НСЗ за ефикасније пружање услуга посредовања у запошљавању и каријерног вођења и саветовања	Повећати број саветника у НСЗ који раде директно са незапосленим лицима, кроз унутрашњу реорганизацију НСЗ и запошљавање.	НСЗ	/	Повећан број саветника у НСЗ који раде директно са незапосленим лицима, кроз унутрашњу реорганизацију НСЗ и запошљавање, у односу на 2018. годину.	<p>На дан 31. децембар 2019. године послове саветника за запошљавање у НСЗ обављало је 613 лица (541 на неодређено време и 72 на одређено време).</p> <p>У 2019. години број саветника је повећан у односу на 2018. годину за 9 лица (3 саветника на неодређено и 6 саветника на одређено време).</p>
	Реализовати програме стручног оспособљавања и усавршавања запослених у НСЗ и систем провере стручне оспособљености.	НСЗ	/	Програм стручног оспособљавања и усавршавања запослених у НСЗ и систем провере стручне оспособљености у примени.	Током 2019. године у програме стручног усавршавања и оспособљавања укључен је 2.481 запослени у НСЗ.
	Унапредити стручни саветодавни рад са незапосленим лицима.	НСЗ	/	Број профила ризика (процена запошљивости) израђених са свим активним тражиоцима запослења, у складу са новом методологијом.	Дана 31. децембра 2019. године, УО НСЗ усвојио је <i>Програм за праћење, вредновање и редизајнирање мера активне политике запошљавања и профилисање незапослених према степену ризика од дугорочне незапослености</i> , као и <i>Акциони план за праћење, вредновање и редизајнирање мера активне политике запошљавања и профилисање незапослених према степену ризика од дугорочне незапослености за период 2020-2021. године</i> који је саставни део Програма. Сходно наведеном, реализација ове активности планирана је за 2020. годину.
	Унапредити сарадњу са послодавцима.	НСЗ	/	Најмање 25.000 остварених контаката/ обилазака послодаваца.	У циљу информисања о МАПЗ, утврђивања потреба за запошљавањем и

				Повећан број послодаваца који користе услуге и мере активне политике запошљавања, за 5% у односу на 2018. годину.	повећања броја поднетих захтева за посредовањем у запошљавању, извршен је обилазак 26.472 послодавца. У 2019. години услуге и МАПЗ користило је 12.609 послодаваца, што представља смањење за 10,60% у односу на 2018. годину. Истовремено, број тражених извршилаца за запошљавањем посредством НСЗ, повећан је за 5,98%, у односу на 2018. годину.
	Унапредити управљање обимом клијената на нивоу филијала НСЗ.	НСЗ	/	Стандардна девијација средње вредности обима посла саветника за запошљавање међу филијалама НСЗ, смањена за 10% у односу на 2018. годину.	На дан 31. децембар 2019. године, на пословима саветника за запошљавање и саветника за запошљавање ОСИ, било је запослено 613 лица (541 лице по основу уговора о раду на неодређено време и 72 лица по основу уговора о раду на одређено време). Просечна оптерећеност саветника износила је 827 незапослених лица, док је стандардна девијација износила 263, док је у истом периоду претходне године вредност стандардне девијације износила 275, односно стандардна девијација смањена је за 4,36%.
1.3.Унапредити капацитете агенција за запошљавање и развити различите облике сарадње агенција и НСЗ	Ојачати капацитете агенција за запошљавање, посебно за обављање послова професионалне оријентације, саветовања о планирању каријере, вођење евиденција и др.	МРЗБСП	НСЗ Агенције за запошљавање	Број агенција за запошљавање које су узеле учешће на организованим обукама/радионицама/семинарима.	У циљу информисања агенција за запошљавање о изменама Правилника о ближој садржини података и начину вођења евиденција у области запошљавања, а које се односе на обавезу вођења јединствене електронске евиденције о запошљавању и попуњавање електронских извештаја о стању на евиденцији о лицима која траже запослење, а који се примењује од 1. јануара 2020. године, одржан је округли сто „Улога агенција за запошљавање у обезбеђивању квалитетних података” и радионица „Вођење јединствене евиденције у области запошљавања”.

	Спровођење припремних активности за приступање ЕУРЕС мрежи.	НСЗ	Агенције за запошљавање	Број агенција за запошљавање које су учествовале на обукама/радионицама које се односе на регулативу ЕУРЕС мреже.	Активности овог типа нису реализоване током 2019. године.
1.4. Унапредити капацитете НСЗ за реализацију програма обука за тржиште рада	Унапредити програм обука за тржиште рада које реализује НСЗ.	МРЗБСП, НСЗ	Техничка помоћ за јачање капацитета у области политике запошљавања	Припремљена анализа о знањима и вештинама незапослених на евиденцији НСЗ и захтева на тржишту рада.	Започет је рад на припреми анализе неусклађености понуде и потражње за вештинама на тржишту рада Републике Србије у 8 економских сектора (са посебним фокусом на МСП и предузетнике) у склопу пројекта из ИПА 2013 програмског циклуса „Техничка помоћ за јачање капацитета у области политике запошљавања”.
	Унапредити процес организовања обука за тржиште рада које реализује НСЗ.	МРЗБСП, НСЗ	Техничка помоћ за јачање капацитета у области политике запошљавања	Израђен приручник са процедурама за организацију обука које реализује НСЗ. Број запослених у НСЗ који су успешно завршили обуку о методама ЕУ у области додатног образовања и обука.	Припремљен је Нацрт Приручника са интерним процедурама за организацију обука које реализује НСЗ, у склопу пројекта из ИПА 2013 програмског циклуса „Техничка помоћ за јачање капацитета у области политике запошљавања”. Број запослених у НСЗ који су успешно завршили обуку о методама ЕУ у области додатног образовања и обука је 71.
1.5. Унапредити капацитете НСЗ за пружање услуга за ОСИ	Унапредити услуге запошљавања и мера АПЗ за ОСИ које пружа НСЗ.	МРЗБСП, НСЗ	Техничка помоћ за јачање капацитета у области политике запошљавања	Број саветника НСЗ који су успешно завршили обуку за припрему индивидуалних планова за запошљавање ОСИ. Број саветника за рад са ОСИ који су успешно завршили пакет обука за увођење у посао.	Крајем 2019. године започет је рад на припреми обука за саветнике за рад са ОСИ, док ће обука бити реализована у првом кварталу 2020. године, односно до краја пројекта „Техничка помоћ за јачање капацитета у области политике запошљавања”.
1.6. Јачати капацитете предузећа за професионалну рехабилитацију и запошљавање особа са инвалидитетом	Обезбедити финансијску подршку предузећима за побољшање услова рада, запошљавање и одржање запослења особа са инвалидитетом и подстицати развој носилаца послова професионалне рехабилитације особа са инвалидитетом.	МРЗБСП	Предузећа за професионалну рехабилитацију и запошљавање ОСИ УИПС	Обезбеђена финансијска подршка предузећима за одржање запослења и запошљавање особа са инвалидитетом, побољшање услова рада и подстицање развоја носилаца послова професионалне рехабилитације (Број предузећа којима је обезбеђена финансијска подршка/ број ОСИ - по наменама; број основаних предузећа за	Током 2019. године настављено је са пружањем стручне и финансијске подршке предузећима за професионалну рехабилитацију и запошљавање ОСИ. Законом о буџету Републике Србије за 2019. годину, за реализацију мера подршке предузећима за професионалну рехабилитацију и запошљавање особа са инвалидитетом, обезбеђена су средства у износу од 700.000.000,00 динара.

	<p>Доношење и примена акта којим се доприноси унапређеној расподели средстава предузећима у складу са у складу са потребама предузећа и правилима за доделу државне помоћи.</p> <p>Унапредити рад стручних служби за радно оспособљавање и професионалну рехабилитацију и запошљавање особа са инвалидитетом у предузећима у спровођењу мера и активности професионалне рехабилитације.</p>			<p>професионалну рехабилитацију и запошљавање ОСИ/број ОСИ).</p> <p>Донет и у примени акт којим је унапређена расподела средстава предузећима на објективно постављеним параметрима, циљана у складу са приоритетима и потребама предузећа и правилима за доделу државне помоћи.</p> <p>Започета реализација активности на унапређењу рада стручних служби за радно оспособљавање и професионалну рехабилитацију у предузећима, у сегменту послова професионалне рехабилитације односно развоју метода и техника стручног рада са особама са инвалидитетом.</p> <p>Унапређени/иновирани и развијени нови програми обука за спровођење мера и активности професионалне рехабилитације особа са инвалидитетом у складу са делатношћу предузећа и потребама тржишта рада.</p>	<p>Укупно исплаћена средства из Буџетског фонда за професионалну рехабилитацију и подстицање запошљавања ОСИ предузећима за професионалну рехабилитацију и запошљавање ОСИ (за субвенције зарада ОСИ и побољшање услова рада и унапређење производних програма, увођење стандарда, побољшање квалитета производа и пружених услуга, прилагођавање радних места или у друге сврхе) у 2019. години износи 699.652,133,26 динара.</p> <p>На дан 31. децембар 2019. године регистровано је 56 предузећа за професионалну рехабилитацију и запошљавање ОСИ са дозволом за рад, од тога, за 2 предузећа, решења о издавању дозволе за обављање делатности донета су у 2019. години.</p> <p>Током 2019. године број запослених у овим предузећима износио је просечно око 1.668, од тога је 1.131 особа са инвалидитетом (од укупног броја запослених особа са инвалидитетом 41% су жене).</p> <p>У оквиру Националног програма ИПА 2013 „Техничка помоћ за јачање капацитета у области запошљавања” реализоване су едукације за стручне раднике предузећа за професионалну рехабилитацију и запошљавање ОСИ са циљем:</p> <ul style="list-style-type: none"> - унапређења делотворности метода и техника стручног рада са ОСИ, - унапређења програма обука за ОСИ и - јачања капацитета стручних служби за радно оспособљавање и професионалну рехабилитацију у предузећима. <p>Укупно је 161 представник предузећа за</p>
--	---	--	--	--	---

					<p>професионалну рехабилитацију и запошљавање ОСИ похађао обуке са циљем да се повећају капацитети и знања (тимски рад, идентификација синдрома изгарања, процена функционалне ефикасности и др.).</p> <p>Закључно са 31. децембром 2019. године издато је 17 решења о одобрењу за спровођење мера и активности професионалне рехабилитације ОСИ овим предузећима (11) и другим носиоцима који су испунили стандарде за извођење обука за ОСИ, у складу са прописима.</p>
<p>1.7. Јачати капацитете локалних савета за запошљавање и подстицати дијалог и сарадњу на локалном и регионалном нивоу</p>	<p>Организовати обуке за планирање локалне политике запошљавања за представнике локалних савета за запошљавање, јединица локалне самоуправе и филијала НСЗ.</p> <p>Организовати регионалне састанке са ЈЛС ради представљања НАПЗ и припреме ЛАПЗ.</p>	<p>МРЗБСП НСЗ</p>	<p>Јединице локалне самоуправе СКГО СДЦ ГИЗ</p>	<p>Организовано најмање 5 обука. Одржана најмање 4 регионална састанка.</p>	<p>У сарадњи МРЗБСП, НСЗ и СКГО организована су четири (4) регионална састанка са представницима ЈЛС/ЛСЗ (два у месецу јануару и два у месецу октобру 2019. године), током којих је представљен НАПЗ за 2019. годину (са посебним фокусом на МАПЗ обухваћене програмом суфинансирања ЛАПЗ), односно размењена искустава о стању и потребама на локалном тржишту рада и реализацији ЛАПЗ, и сагледани предлози за унапређење МАПЗ које се реализују на националном и локалном нивоу у склопу припреме НАПЗ за 2020. годину. Представницима ЈЛС/ЛСЗ представљене су одредбе Закона о планском систему од значаја за планирање и израду докумената јавне политике на локалном нивоу, ради упознавања са потребом примене овог закона приликом израде докумената јавних политика из надлежности ЈЛС. Такође, представљени су им и налази ex post анализе НАПЗ за 2017. и 2018. годину. На овим састанцима учешће је узело више од 250 представника ЈЛС, НСЗ, МРЗБСП, других институција, социјалних партнера и донаторске заједнице.</p>

					Обуке за планирање локалне политике запошљавања за представнике локалних савета за запошљавање, јединица локалне самоуправе и филијала НСЗ нису реализоване током 2019. године.
1.8. Унапредити методе евалуација мера активне политике запошљавања (АПЗ)	Реализовати анализе и/или евалуације појединих мера АПЗ и/или обухвата и ефеката мера АПЗ за поједине категорије теже запошљивих лица.	МРЗБСП	НСЗ	Израђено најмање два евалуациона извештаја за мере АПЗ на националном нивоу и по циљаним категоријама теже запошљивих лица.	Уз подршку пројекта „Промоција запошљавања младих – УЕР”, припремљена је анализа интеграције Рома и Ромкиња (аспект активне политике запошљавања). Уз подршку UN Women израђена је анализа учешћа жена у мерама активне политике запошљавања и утрошка средстава за те намене у периоду 2015-2017. године.
1.9. Спровођење анкете за праћење потреба и прогнозирања кретања на тржишту рада и унапређење процедура за планирање на националном и локалном нивоу	Спровести анкету послодаваца о потребама за занимањима, квалификацијама и знањима и вештинама радне снаге коју запошљавају или намеравају да запосле, на нивоу филијала НСЗ.	НСЗ	Удружења послодаваца Привредна комора Србије	Објављени извештаји о прогнозама кретања на тржишту рада на локалном и националном нивоу.	Теренским истраживањем које је реализовало више од 500 запослених у НСЗ, обухваћена су мала, средња и велика предузећа из приватног и јавног сектора, груписана у осам макросектора делатности, на подручју Републике Србије, на узорачком оквиру од 2.500 послодаваца који је сачињен на основу података из Агенције за привредне регистре. Реализовани узорак обухватио је 1.486 одговорених упитника, што чини стопу реализације од 59,4%. Основни налази Анкете послодаваца за 2019. са пројекцијом за 2020. годину, показују следеће: - стопе креирања и гашења послова за 2019. годину су 17%, односно 15,8%, што даје позитивну нето стопу креирања од 1,2%; - очекивана нето стопа креирања послова за 2020. годину је 3,1%, при чему је бруто стопа креирања 9,9%, а бруто стопа гашења послова 6,8%. - пројекције раста запошљавања за 2020. годину су следеће: највеће очекиване стопе раста регистроване су у

					<p>макросекторима: Стручне, административне, здравствене и уметничке делатности (4,6%), Прерађивачка индустрија (3,9%), Трговина на велико и мало и поправка моторних возила (3,3%), затим Грађевинарство (2,6%), Саобраћај и складиштење, смештај и информисање (2,6%), Рударство, снабдевање електричном енергијом, гасом и паром, снабдевање водом и управљање отпадним водама (1,2%) и Пољопривреда, шумарство и рибарство (0,6%), док негативне стопе нису забележене ни за један макросектор;</p> <p>- у 2020. години мала предузећа очекују нето стопу раста од 4,1%, средња 3,4%, док велика очекују нето стопу од 2,3%;</p> <p>- у 2020. години очекује се да ће следећа занимања бити најтраженија: трговци у малопродаји, шивачи текстила, возачи тешких теретних возила и камиона, једноставна занимања у грађевинарству, наставници страних језика, пакери, једноставна занимања у прерађивачкој индустрији, монтери производа, конобари, помоћни радници на обради метала, руковаоци машина за израду ужади и каблова, столари, бравари, остали чистачи и помоћно особље, радници за обезбеђења имовине и лица.</p> <p>Анкета послодаваца доступна је на линку http://www.nsz.gov.rs/live/dokumenti/anketa_poslodavaca_2019.cid65213</p> <p>У оквиру Националног програма ИПА 2013 „Техничка помоћ за јачање капацитета у области запошљавања” започет је рад на анализи анкетног материјала (упитника и резултата добијених у претходном двогодишњем циклусу) у циљу мапирања елемената, али</p>
--	--	--	--	--	---

					и начина прикупљања података који могу бити унапређени. УПС и ПКС активно учествују у процесу информисања послодаваца о значају и важности учешћа пословне заједнице у анкетном истраживању које спроводи НСЗ кроз директне контакте са чланством и објављивање релевантних информација на интернет страницама УПС и ПКС. У организацији ПКС реализована су два анкетна истраживања у вези са дефицитарним занимањима, односно занимањима у којима је идентификован недостатак радне снаге. Једна анкета је припремљена у сарадњи са НСЗ, док је друга припремљена од стране Центра за стратешке анализе, аналитику, планирање и публикације ПКС у циљу припреме извештаја „Пословна активност привредних субјеката у РС.”
ПРИОРИТЕТ 2. ПОДСТИЦАЊЕ ЗАПОШЉАВАЊА И УКЉУЧИВАЊА ТЕЖЕ ЗАПОШЉЛИВИХ ЛИЦА НА ТРЖИШТЕ РАДА И ПОДРШКА РЕГИОНАЛНОЈ И ЛОКАЛНОЈ ПОЛИТИЦИ ЗАПОШЉАВАЊА					
Мера	Активност	Носиоци активности	Партнери на реализацији активности	Индикатор	Извештај о предузетим мерама и активностима
2.1. Побољшати ефикасност мера активне политике запошљавања	Посредовати по поднетим пријавама потребе за запошљавањем.	НСЗ	/	Број тражених извршилаца по пријавама потребе за запошљавањем поднетих од стране послодаваца, повећан за 5% у односу на 2018. годину.	У односу на 2018. годину, број тражених извршилаца повећан је за 5,98%. Током 2019. године у НСЗ је регистрована потражња за 94.061 извршиоцем. Број запослених/радно ангажованих лица посредовањем филијала НСЗ износи 37.712 лица, што представља 40,09% задовољења исказаних потреба послодаваца. За 6.115 извршиоца послодавци су одустали од захтева из разлога престанка потребе за радницима, док за 17.438 тражених извршилаца није било могуће задовољити потребе послодаваца из различитих разлога (на евиденцији НСЗ није било пријављених лица у траженом занимању, лица нису

					имала одговарајућа знања и вештине, неприхватање понуде од стране лица због лоших услова рада – плата испод стандарда за занимање, неплаћен прековремени рад, удаљеност места рада, неисплаћивање зарада и сл., или послодавац није доставио повратну информацију о задовољењу потребе, што представља један од разлога ниже реализације очекиване попуњености слободних радних места). За 32.796 тражених извршилаца у току је селекција и упућивање кандидата послодавцима, или поступак праћења реализације – очекивање достављања повратне информације од стране послодавца о избору кандидата.
Реализовати саветовање за запошљавање у свим филијалама НСЗ.	НСЗ	/	Обављен индивидуални разговор са свим тражиоцима запослења. Утврђени индивидуални планови запошљавања са свим активним тражиоцима запослења.	Током 2019. године обављено је 1.005.288 индивидуалних разговора (саветовање за запошљавање) и утврђено је 898.167 индивидуалних планова запошљавања (укључујући и ревизије).	
Реализовати услуге каријерног вођења и саветовања.	НСЗ	/	Повећан број корисника услуга каријерног вођења и саветовања из категорије незапослених лица, за 5% у односу на 2018. годину.	Услугом непосредног информисања о могућностима за развој каријере у Центрима за информисање и професионално саветовање обухваћено је 7.605 лица, односно услугом саветовања о могућностима за развој каријере 10.692 лица, што представља смањење у односу на претходну годину (за 7,44% и 1,13% респективно).	
Реализовати мере АПЗ у складу са Планом укључивања из НАПЗ.	НСЗ	/	Укључено најмање 135.560 (уз додатних 575 лица кроз Пројекат ИПА 2013) незапослених лица у мере АПЗ, од којих је најмање 90% из категорија теже запошљивих.	У МАПЗ укључено је 142.540 лица са евиденције незапослених (што је више од планираног броја за 6.980 лица). Поред наведеног броја, а уз подршку пројекта из ИПА 2013 програмског циклуса, у МАПЗ укључено је 1.028 незапослених лица (482 жена). Укупно је у МАПЗ укључено 137.433 незапослених лица из категорије теже запошљивих што представља удео од	

					95,73% у укупном броју укључених.
2.2. Подстицати запошљавање особа са инвалидитетом (ОСИ)	Реализовати мере АПЗ за ОСИ у складу са Планом укључивања из НАПЗ.	НСЗ		Укључено најмање 7.400 незапослених особа са инвалидитетом у мере АПЗ.	Током 2019. године у МАПЗ укључено је 8.899 (4.121 жена) ОСИ, што представља учешће од 6,24% у укупном броју незапослених лица укључених у мере. У мере активног тражења посла укључено је 6.157 незапослених ОСИ (2.781 жена), у програме додатног образовања и обука 501 незапослена ОСИ (277 жене), у програме субвенција за запошљавање 1.043 незапослених ОСИ (511 жена), док је програмом јавних радова обухваћено 1.198 незапослених ОСИ, од којих су 552 жене. Уколико се узме у обзир и подршка ИПА 2013 пројекта, МАПЗ обухваћено је 8.906 незапослених ОСИ (4.124 жена), што представља учешће од 6,20% у укупном броју незапослених укључених у мере. Број случајева запошљавања са евиденције НСЗ, током 2019. године, износио је 6.564 ОСИ.
2.3. Подстицати развој регионалне и локалне политике запошљавања	Реализовати мере АПЗ предвиђене ЛАПЗ у сарадњи јединица локалних самоуправа и НСЗ.	МРЗБСП Аутономна покрајна/ јединица локалне самоуправе НСЗ	/	Поднето најмање 130 захтева за суфинансирање ЛАПЗ. Опређена средства у буџетима јединица локалних самоуправа за реализацију ЛАПЗ. Реализоване мере АПЗ предвиђене ЛАПЗ уз суфинансирање или техничку подршку НСЗ.	Захтев за учешће у финансирању програма или МАПЗ у 2019. години филијалама НСЗ, поднело је 112 ЈЛС. Донета је Одлука о учешћу у финансирању МАПЗ предвиђених ЛАПЗ у 2019. години за 106 ЈЛС (8. априла 2019. године). Удруженим средствима из Финансијског плана НСЗ и буџета 104 ЈЛС, укључено је у МАПЗ 4.837 лица. НСЗ је закључила и 56 споразума о техничкој сарадњи на реализацији ЛАПЗ са ЈЛС, које су самостално, из својих буџета, финансирале МАПЗ за 2.295 незапослених лица, док је 406 незапослених лица укључено у МАПЗ по основу споразума о техничкој сарадњи са АП Војводине.

ПРИОРИТЕТ 3. УНАПРЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА РАДНЕ СНАГЕ И УЛАГАЊЕ У ЉУДСКИ КАПИТАЛ

Мера	Активност	Носиоци активности	Партнери на реализацији активности	Индикатор	Извештај о предузетим мерама и активностима
<p>3.1. Унапређивање каријерног вођења и саветовања</p>	<p>Обезбедити праћење спровођења програма у складу са методологијом каријерног вођења и саветовања за младе у систему средњег и високог образовања и на тржишту рада.</p>	<p>МПНТР</p>	<p>ЗУОВ ЗВКОВ Центри за развој каријере при високошколским установама Euroguidance центар Организације цивилног друштва</p>	<p>Успостављена методологија праћења спровођења програма каријерног вођења и саветовања заснована на стандардима услуга каријерног вођења и саветовања и стандардима квалитета рада установа.</p>	<p>Усвојен Правилник о стандардима услуга каријерног вођења и саветовања („Службени гласник РС”, број 43/19). Стандарди услуга каријерног вођења и саветовања део су јавних политика које примењују државни органи, институције и друге организације у области образовања, запошљавања, социјалне заштите и омладинске политике. Савет за НОКС донео је Препоруке за имплементацију плана примене стандарда услуга каријерног вођења и саветовања. План примене Стандарда услуга каријерног вођења и саветовања садржи предлог мера и активности којима ће се подржати примена стандарда. Назначене су мере и активности за које је предложено да буду спроведене, предлог реализатора активности, временски рок, процењена финансијска средства, и начин праћења (показатељ реализације активности и извор провере). Такође је напоменуто на које пружаоце услуга каријерног вођења и саветовања се мере и активности односе. За праћење имплементације плана надлежна је Агенција за квалификације уз подршку БОШ и Euroguidance центра, а улогу у праћењу и прикупљању података имају сви реализатори активности наведени у плану. Синдикат образовања Србије (у оквиру СССС) је предузео низ активности на промоцији и унапређењу успостављеног система дуалног образовања у Републици Србији (укључујући и семинаре у више градова на тему дуалног образовања), као и на промовисању, саветовању,</p>

					<p>охрабривању и едуковању наставног кадра, али и свих актера у дуалном образовању.</p> <p>УПС је као један од својих приоритета деловања поставила ангажовање на реформи образовања у виду бројних иницијатива, предлога, консултација и рада у радним групама за доношење Закона, на начин да омогући повезивање привреде и образовног система, имајући у виду важност ове реформе за послодавце (треба да допринесе да млади људи током свог образовања, добију адекватна и потребна знања, вештине и способности, да се повећају шансе за њихово укључивање у свет рада и обезбеди да то укључивање буде лакше, што ће све допринети бржем, динамичнијем и равномернијем развоју националне привреде). У том смислу УПС је упутила позив својим члановима да се укључе у дуални систем образовања реализацијом учења кроз рад у компанији и да на тај начин од почетка прате и усмеравају учење кроз рад у предузећу, да заједно раде на усвајању практичних знања и вештина ученика, на развијању односа између ученика, компаније и осталих запослених и тако „обликују” кадар који у свему одговара потребама струке, али и компаније.</p>
	<p>Унапређивање капацитета школских тимова у примени Правилника о ближим условима, начину рада, ативностима и саставу тима за каријерно вођење и саветовање у средњој школи која реализује образовне профиле у дуалном образовању.</p>	МПНТР	<p>Школе ЗУОВ Организације цивилног друштва Социјални партнери</p>	<p>Број успостављених тимова за каријерно вођење у дуалном моделу образовања у складу са прописаном структуром у Правилнику.</p>	<p>У складу са Законом о основном образовању и васпитању утврђена је обавеза основних школа да формирају Тим за професионалну оријентацију у чијем саставу су стручни сарадници и наставници, док се Законом о средњем образовању и васпитању утврђује обавеза средњих школа да формирају Тим за каријерно вођење и саветовање у чијем саставу су стручни сарадници и</p>

					<p>наставници. Такође, Законом о дуалном образовању предвиђа се образовање Тима за каријерно вођење и саветовање у чијем саставу су представници запослених у школи, струковних удружења, ЈЛС и послодаваца. Израђен је Правилник о ближим условима, начину рада, активностима и саставу Тима за каријерно вођење и саветовање у средњој школи која реализује образовне профиле у дуалном образовању. Формирани тимови у основним и средњим школама, у складу са донетим Правилником о стандардима услуга каријерног вођења и саветовања и у складу са Препорукама за имплементацију плана примене стандарда услуга каријерног вођења и саветовања, спроводе активности из дела своје надлежности.</p> <p>У овом извештајном периоду Фондација ТЕМПУС је дала велики допринос даљем континуираном стручном усавршавању наставничког кадра из домена каријерног вођења и саветовања. Организована је Седма национална Euroguidance конференција „Каријерно вођење и саветовање у Републици Србији и Европи” – у чијем раду су учествовали наставници основних и средњих школа, као и представници организација које спроводе неформално образовање.</p> <p>Реализовано је и 6 акредитованих семинара на тему – <i>Унапређење квалитета активности каријерног вођења кроз ефикасно планирање рада школског тима за каријерно вођење и саветовање/професионалну оријентацију</i> и један акредитовани семинар на интернету на тему – <i>Унапређење компетенција наставника и стручних сарадника за спровођење активности</i></p>
--	--	--	--	--	---

					<i>каријерног вођења и саветовања.</i>
Формирање тимова за каријерно вођење и саветовање у основним, средњим школама као и центри за каријерно вођење и саветовање у високошколским установама.	МПНТР	Школе Високошколске установе Euroguidance центар Организације цивилног друштва	Број тимова и центара за каријерно вођење и саветовање функционално успостављених према стандардима услуга каријерног вођења и саветовања.	Активности у току.	
Организовање сајмова професионалне оријентације.	НСЗ Школе Организације цивилног друштва	МПНТР МОС	Број одржаних сајмова и укупан број учесника по сајму.	НСЗ је у 2019. години учествовала на 14 сајмова професионалне оријентације, односно сајмова образовања намењених ученицима завршних разреда основних и средњих школа. Током 2019. године је било укупно 20 манифестација које се тичу планирања каријере, одржаних у организацији локалних партнера, односно манифестација у којима је учествовала НСЗ и уједно промовисала услугу информисања о могућностима за развој каријере, као и друге услуге из области професионалне оријентације. На сајмовима и манифестацијама непосредно је информисано око 6.500 лица.	
Организовати медијске кампање за промоцију каријерног вођења и саветовања.	МПНТР МОС Организације цивилног друштва	Euroguidance центар	Број спроведених кампања.	МОС је током 2019. године, кроз реализацију Јавног конкурса за ЈЛС, финансирао пројекат Општине Ивањица – „Унапређење рада Каријерног центра за усмеравање и запошљавање младих општине Ивањица.”	

	Припремљено упутство средњим школама са смерницама за развој програма каријерног вођења и саветовања.	МПНТР МОС ЗУОВ	НСЗ Школе Euroguidance центар Организације цивилног друштва	Број реализованих обука и семинара за развој програма каријерног вођења у складу са стандардима и смерницама.	Активности у току.
3.2. Даље развијати националну стандардну класификацију занимања (НСКЗ)	Обезбедити подршку за примену шифарника у складу са Одлуком о јединственом кодексу шифара за уношење и шифрирање података у евиденцијама у области рада. Дефинисати даље активности на развоју НСКЗ (институционални капацитети, израда методологије за описе занимања, рокови, надлежности за успостављање, одржавање и унапређење НСКЗ).	МРЗБСП НСЗ	ПКС ЦРОСО	Израђен Приручник за примену шифарника. Организовано од 5 до 10 информативних сесија са послодавцима, социјалним партнерима и др. ради упознавања са новим шифарником занимања и шифарником нивоа квалификација. Постављена веб апликација на сајту МРЗБСП посвећена примени нових шифарника.	Уз подршку ГИЗ, израђен је и штампан у 5.000 примерака Приручник за примену Јединственог кодекса шифара за уношење и шифрирање података у евиденцијама у области рада. Током 2019. године одржано је 5 информативних сесија о примени новог Шифарника занимања, у више градова Србије, на којима је учешће узело 217 представника 160 послодаваца, као и 150 представника релевантних институција, социјалних партнера, експерата и донатора. Од фебруара 2019. године пуштена је у рад интернет страница www.kodekssifara.minrzs.gov.rs/ , као додатна подршка органима, институцијама и послодавцима за примену, претраживање шифарника и добијања одговора на постављена питања. Припремљена је анализа институционалног оквира за успостављање Националне стандардне класификације занимања у Републици Србији.
3.3. Даље развијати национални оквир квалификација Србије (НОКС)	Донета подзаконска акта у складу са Законом о НОКС.	МПНТР	МПНТР	Донета подзаконска акта.	У извештајном периоду донет је Правилник о стандардима услуга каријерног вођења и саветовања и сачињен је Предлог правилника о развоју стандарда квалификација и Предлог правилника о садржини и начину вођења Регистра НОКС.

	Функционалан институционални оквир за имплементацију НОКС.	МПНТР	МПНТР	Даљи развој институција и тела за имплементацију НОКС.	Агенција за квалификације је у потпуности функционална и оперативна. Спроведено је домапирање социјалних партнера релевантних за рад секторских већа. Одржане су конститутивне седнице свих 12 секторских већа. Секторска већа су усвојила пословнике о раду, као и програме рада за 2019. и 2020. годину. У раду секторских већа, као телима заснованих на социјалном партнерству, активно учествују и представници репрезентативних гранских синдиката. Уз подршку ИПА 2014 програма одржане су обуке за чланове секторских већа као вид њиховог оснаживања.
	Ажурирање базе квалификација.	МПНТР	МПНТР	Број квалификација унетих у Базу.	У базу квалификација унето је 140 квалификација, од чега је 95 са стандардом квалификација. Уз подршку ИПА 2014 програма сачињен је предлог елемената Регистра НОКС-а и у току је развијање софтвера за Регистар НОКС. Такође, започет је поступак сачињавања Листе квалификација Републике Србије као полазне основе за унос квалификација у Регистар НОКС.
3.4. Промовисати концепт целоживотног учења	Континуирано спровођење поступка верификације статуса јавно признатих организатора активности образовања одраслих.	МПНТР	ЗУОВ	Број јавно признатих организатора активности образовања одраслих.	Верификацију статуса јавно признатих организатора активности образовања одраслих (ЈПОА) у 2019. години добило је 25 институција за 74 програма обука. Укупно је статус ЈПОА добило 59 институција за 212 програма обука намењених одраслима за стицање компетенција и квалификација потребних тржишту рада. Од 59 институција које су стекле статус ЈПОА, статус ЈПОА је добило 15 школа за 44 програма, 8 установа образовања одраслих (народни, раднички, отворени универзитети) за 70 програма и 36 других организација (центри, предузећа, пословна удружења, институти...) за 98 програма.

					<p>Најзаступљенији програми обука у 2019. години су из следећих области: безбедност и здрави услови рада, машинство и обрада метала (обука за завариваче, обука за ЦНЦ оператера, обука за бравара, обука за металостругара...), пољопривреда, (обука за производњу хлеба, пекарских производа, разних врста пецива, обука за интегралну заштиту биља, обука за послове месара...) и грађевинарство.</p> <p>Значајан број средњих стручних школа, установа и организација из неформалног система је стекао статус ЛПОА за најразличитије програме обуке у областима рада: Машинство и обрада метала (28 програма обука); Геодезија и грађевинарство (20 програма обука); Безбедност и здрави услови рада (38 програма обука); Текстилно кожарство (8 програма обука); Пољопривреда, производња и прерада хране (18 програма обука); Информатика (14 програма обука); Трговина, угоститељство и туризам (19 програма обука); Саобраћај (6 програма обука); Електротехника (7 програма обука); Геологија, рударство и металургија (2 програма обуке); Шумарство и обрада дрвета (7 програма обука); Економија, право и администрација (15 програма обука); Здравство и социјална заштита (16 програма обука); Страни језици (14 програма обука). Доношењем Закона о НОКС поступак за стицање статуса ЛПОА за правно лице (друга установа, јавна агенција, јавно предузеће, организација надлежна за послове запошљавања, агенција за запошљавање, привредно друштво, носиоци послова професионалне рехабилитације, предузетник, синдикат,</p>
--	--	--	--	--	---

					<p>удружење, стручно друштво, организације за образовање одраслих итд) спроводи Агенција за квалификације.</p> <p>Списак ЛПОА за конкретне програме обука доступан је на сајту МПНТР http://www.mpn.gov.rs/obrazovanje-odraslih/</p>
	<p>Спроведене активности на промовисању концепта функционалног основног образовања одраслих.</p>	МПНТР	Школе НСЗ	<p>Број полазника програма ФООО. Број школа које спровode програм ФООО.</p>	<p>Током школске 2018/2019. године, реализација програма функционалног основног образовања одраслих (програм ФООО) спроведена је у 65 основних школа, на територији 16 школских управа. Број полазника основног образовања одраслих у школској 2018/2019. години износио је 5.626 (планирано је 6.315). Гледано по циклусима, први циклус је уписало 1.552 полазника, а окончало 665 полазника, други циклус је уписало 1.953 полазника, а окончало 986 полазника, а трећи циклус је уписало 2.128 полазника, а успешно окончало 1.279 полазника. У оквиру праћења мера за унапређење права и положаја мањина, од 5.633 полазника, који су били укључени у програм ФООО, 4.255 су припадници ромске популације (удео ромске популације у укупном броју полазника износио је 75%). У Казнено поправним заводима (КПЗ), укупно 266 полазника је похађало програм ФООО, од којих је 207 припадника ромске популације (77,5% у односу на укупан број полазника у КПЗ).</p> <p>МПНТР је у сарадњи са ТЕМПУС канцеларијом – Европска електронска платформа за учење одраслих (ЕПАЛЕ), Националним тимом за подршку (НСС) и Институтом за педагогију и андрагогију, реализовало активности везане за обуку наставника који учествују у остваривању програма ФООО (модул 1 – Основне андрагошке вештине).</p> <p>У 65 основних школа које реализују</p>

					програм ФООО за близу 6.000 одраслих полазника учествовало је око 900 наставника. У школској 2018/19 години 760 наставника је унапредило своје компетенције за имплементацију програма ФООО и за рад са одраслима.
3.5. Наставак реформе стручног образовања	Размењене информације о потребама тржишта рада за потребе планирања и развоја политике формалног образовања у циљу бољег одговора образовања на потребе тржишта рада.	МПНТР	ПКС НСЗ	Број састанака са социјалним партнерима.	У склопу плана уписа за 2019/20. годину, одржано преко 100 локалних општинских/градских састанака, као и 17 регионалних састанака на нивоу сваке школске управе. Одржан је један састанак у организацији СКГО на коме је било преко 100 учесника са локалног нивоа. Одржана су два састанка са представницима администрације АП Војводине у циљу усаглашавања плана уписа ученика у средње школе за 2019/20 годину. Представници ПКС узели су учешће на 48 састанака различитих тела (Савет за СООО, Комисија за развој и спровођење дуалног образовања и сл.), као и на 20 конференција, округлих столова и панел дискусија са привредницима.
	Развијен одређен број програма образовања односно обука - квалификација у складу са идентификованим потребама тржишта рада.	МПНТР	ЗУОВ	Број развијених програма образовања/обука у складу са идентификованим потребама тржишта рада.	У школској 2019/20. години у систем је уведено 10 нових образовних профила. За све ове профиле израђени су стандарди квалификација, планови и програми наставе и учења (ППНУ) засновани на исходима, као и модерни нормативи простора, опреме и наставних средстава и потребних квалификација наставника, стручних сарадника и помоћних наставника.
	Спроведене обуке чији су исходи учења у складу са стандардом квалификација односно стварним потребама тржишта рада.	МПНТР	Школе	Број спроведених обука чији су исходи учења у складу са стандардом квалификација односно стварним потребама тржишта рада.	Спроведено је 170 обука за укупно 2.251 кандидата.

V ИНДИКАТОРИ УСПЕХА У ПРИМЕНИ НАПЗ ЗА 2019. ГОДИНУ

ЦИЉ	ИНДИКАТОР	ИЗВЕШТАЈ
Повећање стопе активности 15–64	Стопа активности – пропорција радно активних становника у укупном становништву радног узраста.	Стопа активности (15 до 64) је у IV кварталу 2019. године износила 68,7% и повећана је у односу на IV квартал 2018. године за 0,6 п.п.
Повећање стопе запослености 15–64	Стопа запослености – пропорција запослених лица у укупном становништву радног узраста.	Стопа запослености (15 до 64 године) је у IV кварталу 2019. године износила 61,7% и повећана је у односу на IV квартал 2018. године за 2,8 п.п.
Смањење стопе незапослености 15–64	Стопа незапослености – пропорција незапослених лица у активном становништву радног узраста.	Стопа незапослености (15 до 64 године) у IV кварталу 2019. године износила је 10,2% и у односу на IV квартал 2018. године (13,4%), смањена је за 3,2 п.п.
Смањење дугорочне незапослености	Учешће дугорочне незапослености – удео дугорочно незапослених лица у укупном броју незапослених радног узраста. Стопа дугорочне незапослености – пропорција дугорочно незапослених лица у активном становништву радног узраста. Број дугорочно незапослених лица на евиденцији НСЗ. Учешће дугорочно незапослених лица у укупном броју незапослених на евиденцији НСЗ.	У IV кварталу 2019. године учешће дугорочно незапослених лица је око 60%. Стопа дугорочне незапослености смањена је у IV кварталу 2019. године у односу на IV квартал 2018. године (за 1,5 п.п.) и износи 5,8%. Број дугорочно незапослених лица на евиденцији НСЗ је 332.834 лица. Учешће дугорочно незапослених лица у укупном броју незапослених на евиденцији НСЗ је 66,7%.
Смањење регионалних разлика	Стопа запослености по регионима. Стопа незапослености по регионима.	Београдски регион бележи највећу стопу запослености (52,3%), а непосредно га прате Регион Шумадије и Западне Србије и Регион Војводине (50,2% и 49,3% респективно), док Регион Јужне и Источне Србије бележи најмању вредност (46,6%). Стопа незапослености бележила је најмању вредност у Београдском региону (7,6%), а затим следе Регион Војводине (7,9%) и Регион Шумадије и Западне Србије (10,8%). Регион Јужне и Источне Србије и даље бележи најнеповољнију ситуацију на тржишту рада, односно највишу стопу незапослености од 12,8%.
Смањење удела неформалне економије	Број запослених у неформалној економији. Учешће неформално запослених у укупном броју запослених.	Број неформално запослених у IV кварталу 2019. године износио је око 518.600 лица. У поређењу са IV кварталом 2018. године, стопа неформалне запослености смањена је за 0,5 п.п. и износи 17,6%.
Издвајање већег износа финансијских средстава за мере АПЗ	Износ средстава опредељен за реализацију мера АПЗ. Учешће финансијских средстава издвојених за АПЗ на годишњем нивоу у БДП.	За реализацију планираних МАПЗ, обезбеђено је 4.000.000.000,00 динара из средстава доприноса за обавезно осигурање за случај незапослености у оквиру Финансијског плана НСЗ за 2019. годину, док је за реализацију мера професионалне рехабилитације и подстицања запошљавања особа са инвалидитетом обезбеђено 550.000.000,00 динара из Буџетског фонда за професионалну рехабилитацију и подстицање запошљавања особа са инвалидитетом. Удео у БДП је око 0,08%.
Већи број незапослених	Број незапослених лица укључених у	У МАПЗ је укључено укупно 143.568

лица укључен у мере АПЗ	мере АПЗ у току једне године. Учешће незапослених укључених у мере АПЗ у просечном броју незапослених на евиденцији НСЗ.	незапослених (од којих 1.028 лица кроз мере ИПА 13). Учешће незапослених укључених у мере АПЗ је износило 27,11% у просечном броју незапослених на евиденцији НСЗ (529.508 у 2019. години).
Већи број незапослених лица запослен након укључивања у мере АПЗ	Број запослених лица шест месеци након укључивања у мере АПЗ, разврстан по мерама АПЗ.	Запослено је 47.109 лица након учешћа у МАПЗ, што представља ефекат од око 32,8%.
Запошљавање младих до 30 година	Стопа активности младих – пропорција активних становника старости 15–24 у укупном становништву радног узраста. Стопа запослености младих – пропорција запослених младих 15–24 у укупном становништву радног узраста. Стопа незапослености младих – пропорција незапослених младих 15–24 у активном становништву радног узраста. Број младих (15-30) обухваћених мерама АПЗ, разврстан по мерама АПЗ. Учешће младих (15-30) укључених у мере АПЗ у укупном броју незапослених укључених у мере АПЗ. Број младих (15-30) запослених са евиденције НСЗ.	Стопа активности младих у IV кварталу 2019. године износила је 31,5% и, у односу на IV квартал 2018. године, повећана је за 1,1 п.п. Стопа запослености младих износила је 22,4% и, у односу на исти квартал претходне године, повећана је за 1,7 п.п. Стопа незапослености младих износила је 29,1% и, у односу на IV квартал 2018. године, смањена је за 2,9 п.п. У МАПЗ је укључено укупно 44.881 незапослено лице до 30 година старости (24.223 жене), што представља учешће од 31,49% у укупном броју незапослених лица укључених у мере. У мере активног тражења посла укључено је 36.170 незапослених младих (19.268 жена), у програме додатног образовања и обука 5.301 незапослених младих (3.383 жене), у програме субвенција за запошљавање 2.221 незапослених младих (1.061 жена), док је програмом јавних радова обухваћено 1.189 незапослених младих, од којих је 511 жена. Уколико се узме у обзир и подршка ИПА 2013 пројекта, МАПЗ обухваћено је 45.147 незапослених младих (24.334 жене), што представља учешће од 31,45% у укупном броју незапослених укључених у мере. Регистровано је 77.890 случајева запошљавања са евиденције НСЗ младих до 30 година.
Запошљавање вишкова запослених	Број вишкова запослених обухваћен мерама АПЗ, разврстан по мерама АПЗ. Учешће вишкова запослених укључених у мере АПЗ у укупном броју незапослених укључених у мере АПЗ. Број вишкова, запослених са евиденције НСЗ.	МАПЗ је обухваћено 11.883 незапослених лица из категорије вишкова запослених (7.176 жена), што представља учешће од 8,34% у укупном броју незапослених лица укључених у мере. У мере активног тражења посла укључено је 9.982 вишкова запослених (6.047 жена), у програме додатног образовања и обука 498 незапослених вишкова (313 жене), у програме субвенција за запошљавање 1.239 вишка запослених (727 жене), док је програмом јавних радова обухваћено 164 незапослених лица из категорије вишкова запослених, од којих је 89 жене. Уколико се узме у обзир и подршка ИПА 2013 пројекта, МАПЗ обухваћено је 12.069 незапослених лица из категорије вишкова запослених (7.269 жене), што представља учешће од 8,41% у укупном броју незапослених укључених у мере. Регистровано је 16.947 случајева запошљавања са евиденције НСЗ лица у статусу вишкова запослених.

<p>Запошљавање старијих од 50 година</p>	<p>Стопа активности старијих – пропорција активних становника старости 50–64 у укупном становништву радног узраста. Стопа запослености старијих – број запослених старијих 50–64 у укупном становништву радног узраста. Стопа незапослености старијих – број незапослених старијих 50–64 у активном становништву радног узраста. Број старијих (50–65) обухваћених мерама АПЗ, разврстан по мерама АПЗ. Учешће старијих (50–65) укључених у мере АПЗ у укупном броју незапослених укључених у мере АПЗ. Број старијих од 50 година запослених са евиденције НСЗ.</p>	<p>У IV кварталу 2019. године стопа активности (55-64 година) износила је 51,9%, стопа запослености 52,9% а стопа незапослености 6,1%. У МАПЗ је укључено 32.034 лица из категорије старијих од 50 година (15.772 жене), што представља учешће од 22,47% у укупном броју незапослених лица укључених у мере. У мере активног тражења посла укључено је 26.686 незапослених старијих од 50 година (13.264 жена), у програме додатног образовања и обука 790 лица (483 жена), у програме субвенција за запошљавање 2.858 незапослених старијих од 50 година (1.382 жена), док је програмом јавних радова обухваћено 1.700 незапослених лица из категорије старијих од 50 година, од којих су 643 жене. Уколико се узме у обзир и подршка ИПА 2013 пројекта, МАПЗ обухваћено је 32.377 незапослених лица из категорије старијих од 50 година (15.934 жена), што представља учешће од од 22,55% у укупном броју незапослених укључених у мере. Регистровано је 47.969 случајева запошљавања са евиденције НСЗ лица старијих од 50 година.</p>
<p>Запошљавање незапослених без квалификација и нискоквалификованих</p>	<p>Број незапослених без квалификација и нискоквалификованих обухваћених мерама АПЗ, разврстан по мерама АПЗ. Учешће незапослених без квалификација и нискоквалификованих укључених у мере АПЗ у укупном броју незапослених укључених у мере АПЗ. Број незапослених без квалификација и нискоквалификованих запослених са евиденције НСЗ.</p>	<p>У МАПЗ је укључено 38.649 лица из категорије незапослених без квалификација и нискоквалификованих (19.651 жена), што представља учешће од 27,11% у укупном броју незапослених лица укључених у мере. У мере активног тражења посла укључено је 32.488 лица без квалификација и нискоквалификованих (16.627 жена), у програме додатног образовања и обука 2.109 лица (1.332 жене), у програме субвенција за запошљавање 1.826 лица (857 жена), док је програмом јавних радова обухваћено 2.226 незапослених лица без квалификација и нискоквалификованих, од којих 835 жене. Уколико се узме у обзир и подршка ИПА 2013 пројекта, МАПЗ обухваћено је 38.913 незапослених из категорије лица без квалификација и нискоквалификованих (19.740 жена), што представља учешће од 27,10% у укупном броју незапослених укључених у мере. Регистровано је 77.017 случајева запошљавања са евиденције НСЗ лица без квалификација и нискоквалификованих.</p>
<p>Запошљавање особа са инвалидитетом (ОСИ)</p>	<p>Број ОСИ обухваћених мерама АПЗ, разврстан по мерама АПЗ Учешће ОСИ укључених у мере АПЗ у укупном броју незапослених укључених у мере АПЗ. Број ОСИ запослених са евиденције НСЗ.</p>	<p>У МАПЗ је укључено 8.899 (4.121 жена) ОСИ, што представља учешће од 6,24% у укупном броју незапослених лица укључених у мере. У мере активног тражења посла укључено је 6.157 незапослених ОСИ (2.781 жена), у програме додатног образовања и обука 501 незапослених ОСИ (277 жене), у програме субвенција за запошљавање 1.043 незапослена ОСИ (511 жена), док је програмом јавних радова обухваћено 1.198 незапослених ОСИ,</p>

		<p>од којих је 552 жена.</p> <p>Уколико се узме у обзир и подршка ИПА 2013 пројекта, МАПЗ обухваћено је 8.906 незапослених ОСИ (4.124 жена), што представља учешће од 6,20% у укупном броју незапослених укључених у мере.</p> <p>Регистровано је 6.543 случаја запошљавања ОСИ са евиденције НСЗ.</p>
Запошљавање Рома	<p>Број Рома обухваћених мерама АПЗ, разврстан по мерама АПЗ.</p> <p>Учешће Рома укључених у мере АПЗ у укупном броју незапослених укључених у мере АПЗ.</p> <p>Број Рома запослених са евиденције НСЗ.</p>	<p>МАПЗ је обухваћено 6.602 незапослена Рома (3.053 жена), што представља учешће од 4,63% у укупном броју незапослених укључених у мере. У мере активног тражења посла укључено је 4.685 незапослених Рома (2.137 жена), у програме додатног образовања и обука 845 незапослених Рома (498 жена), у програме субвенција за запошљавање 732 незапослених Рома (307 жене), док је програмом јавних радова обухваћено 340 незапослених Рома, од којих је 111 жена.</p> <p>Уколико се узме у обзир и подршка ИПА 2013 пројекта, МАПЗ обухваћено је 6.635 незапослених Рома (3.062 жена), што представља учешће од 4,62% у укупном броју незапослених укључених у мере.</p> <p>Регистровано је 5.554 случаја запошљавања са евиденције НСЗ лица ромске националности.</p>
Запошљавање корисника НСП	<p>Број корисника НСП обухваћених мерама АПЗ, разврстан по мерама АПЗ.</p> <p>Учешће корисника НСП укључених у мере АПЗ у укупном броју незапослених укључених у мере АПЗ.</p> <p>Број корисника НСП запослених са евиденције НСЗ.</p>	<p>У циљу активације корисника новчане социјалне помоћи у МАПЗ је укључено 11.565 лица (5.821 жена), што представља учешће од 8,11% у укупном броју незапослених лица укључених у мере. У мере активног тражења посла укључено је 9.825 лица (4.902 жене), у програме додатног образовања и обука 830 незапослених радно способних корисника новчане социјалне помоћи (498 жена), у програме субвенција за запошљавање 361 лица (176 жена), док је програмом јавних радова обухваћено 549 незапослених корисника новчане социјалне помоћи, од којих је 195 жена.</p> <p>Уколико се узме у обзир и подршка ИПА 2013 пројекта, МАПЗ је обухваћено 11.611 незапослених лица из категорије корисника новчане социјалне помоћи (5.834 жена), што представља учешће од 8,09% у укупном броју незапослених укључених у мере.</p> <p>Регистровано је 7.856 случајева запошљавања са евиденције НСЗ лица у статусу корисника НСП.</p>
Запошљавање дугорочно незапослених	<p>Број дугорочно незапослених (на евиденцији дуже од 12 месеци односно 18 месеци) обухваћених мерама АПЗ, разврстан по мерама АПЗ.</p> <p>Учешће дугорочно незапослених укључених у мере АПЗ у укупном броју незапослених укључених у мере АПЗ.</p> <p>Број дугорочно незапослених који су се запослили са евиденције НСЗ.</p>	<p>МАПЗ је обухваћено 63.574 дугорочно незапослених лица (36.535 жена), што представља учешће од 44,6% у укупном броју незапослених укључених у мере. У мере активног тражења посла укључено је 53.011 дугорочно незапослених (30.411 жена), у програме додатног образовања и обука 3.728 дугорочно незапослених (2.577 жена), у програме субвенција за запошљавање 4.844 дугорочно незапослених (2.556 жене), док је програмом јавних радова обухваћено 1.991</p>

		<p>незапослених лица који посао траже дуже од 12 месеци, од којих је 991 жена.</p> <p>Уколико се узме у обзир и подршка ИПА 2013 пројекта, МАПЗ је обухваћено 64.305 лица из категорије дугорочно незапослених (36.883 жена), што представља учешће од 44,79% у укупном броју незапослених укључених у мере.</p> <p>Регистровано је 80.584 случаја запошљавања дугорочно незапослених лица са евиденције НСЗ.</p>
Запошљавање младих у домском смештају, хранитељским и старатељским породица	<p>Број младих до 30 година старости у домском смештају, хранитељским и старатељским породицама, обухваћених мерама АПЗ, разврстан по мерама АПЗ.</p> <p>Учешће младих до 30 година из ове категорије укључених у мере АПЗ у укупном броју незапослених укључених у мере АПЗ.</p> <p>Број младих до 30 година старости из ове категорије запослених са евиденције НСЗ.</p>	<p>У МАПЗ је укључено 65 незапослених младих у домском смештају, хранитељским и старатељским породицама (31 жена). Мерама активног тражења посла обухваћено је 46 лица из наведене категорије (20 жена), програмима додатног образовања и обуке обухваћено је 8 лица (3 жене), програмима субвенције за запошљавање 8 лица (5 жена) и програмом јавних радова 3 лица (3 жене).</p> <p>Регистровано је 67 случаја запошљавања са евиденције НСЗ лица из ове категорије.</p>
Запошљавање жртава породичног насиља	<p>Број жртава породичног насиља обухваћених мерама АПЗ, разврстан по мерама АПЗ.</p> <p>Учешће жртава породичног насиља укључених у мере АПЗ у укупном броју незапослених укључених у мере АПЗ.</p> <p>Број жртава породичног насиља запослених са евиденције НСЗ.</p>	<p>У МАПЗ је укључено 93 незапослених лица жртава породичног насиља (74 жене). Мерама активног тражења посла обухваћено је 74 лица из наведене категорије (57 жена), програмима додатног образовања и обука 5 лица (4 жене), програмима субвенција за запошљавање 12 лица (12 жена), односно програмом јавних радова 2 незапослена лица (1 жена). Средствима из ИПА 2013 програмског циклуса подржана је реализација субвенције за запошљавање незапослених лица из категорије теже запошљивих за 2 незапослена лица (2 жене) из ове категорије теже запошљивих.</p> <p>Регистровано је 147 случаја запошљавања са евиденције НСЗ лица из ове категорије.</p>

VI СКРАЋЕНИЦЕ

АРС	Анкета о радној снази
БДП	Бруто домаћи производ
ГИЗ	Немачка организација за међународну сарадњу
ЕПАЛЕ	Европска електронска платформа за учење одраслих
ЕСРП	Програм реформи политике запошљавања и социјалне политике
ЕУРЕС	Европска мрежа јавних служби за запошљавање
ЗУОВ	Завод за унапређивање образовања и васпитања
ЗВКОВ	Завод за вредновање квалитета образовања и васпитања
ИПА	Инструмент за претприступну помоћ
ISCO - 08	Међународна стандардна класификација занимања
ЈЛС	Јединица локалне самоуправе
ЈПОА	Јавно признати организатори активности образовања одраслих
ЛАПЗ	Локални акциони план запошљавања
ЛСЗ	Локални савет за запошљавање
МАПЗ	Мере активне политике запошљавања
МОР	Међународна организација рада
МОС	Министарство омладине и спорта
МПНТР	Министарство просвете, науке и технолошког развоја
МРЗБСП	Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања
НАПЗ	Национални акциони план запошљавања
НЕЕТ	Лица која нису запослена и нису у образовању и обуци
НОКС	Национални оквир квалификација Србије
НСЗ	Национална служба за запошљавање
НСКЗ	Национални систем класификације занимања
ОСИ	Особа са инвалидитетом
ПКС	Привредна комора Србије
РЗС	Републички завод за статистику
РС	Република Србија
СДЦ	Швајцарска агенција за развој и сарадњу
СИПРУ	Тим за социјално укључивање и смањење сиромаштва
СКГО	Стална конференција градова и општина
УГС НЕЗАВИСНОСТ	Уједињени грански синдикати „Независност”
УН	Уједињене нације
УНДП	Програм Уједињених нација за развој
СССС	Савез самосталних синдиката Србије
УПС	Унија послодаваца Србије
ФООО	Функционално основно образовање одраслих
ЦРОСО	Централни регистар обавезног социјалног осигурања